

1. p. 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

Seminarjum filozoficzne.

1933/34.

KRONIKA

zebrania z dnia 20 czerwca 1934 rok.

Obecni: Według listy obecności. —

Treść zebrania stanowi: I - Powtórzenie, II - analiza oraz interpretacja §§ 14, 15, 16 rozprawy Romana Ingarden'a p. t. Stanowisko teorii poznania w systemie nauk filozoficznych.

Tok rozważań:

- § 14. 1. Stosunek czystej teorii pozn. do ontologii
- a - pytania ontologa.
 - b. pytania teoretyka poznania.
 - c. Sąd egzystencjonalne jako podłożo każdej ontologii.
 - d. Założenia warunkowe, jako wystarczające w czyst. teor. pozn.
 - e. Rola ontologii w stosunku do czystej teorii poznania.
 - f. Zagadnienie neutralizacji trzech ontologicznych.
 - g. Zasadne różnice w pmi. widz.
- § 15. 1. Nauki filozoficzne są niezawisłe od czystej teorii poznania.
- § 16. 1. Czysta teoria poznania w stos. do innych nauk jest niezawisła.

KRONIKA

zebrania z dnia 11 czerwca 1934 rok.

Obecni: Według listy obecności

Treść zebrania stanowi: I - Powtórzenie.

II. Analiza i interpretacja § 13. rozprawy R. Ingardena p. t. Stosunek teorii poznania w systemie nauk filozoficznych. =====

Tok rozważań:

1. Teoria poznania jest nauką, nieprawidłową metafizyki, ich zakresy się nie krzyżują.
 - a. Definicja metafizyki.
 - b. Przyrzecia uzależnienia tych nauk —
 2. Podobieństwo i różnice między metafizyką a empirycznymi naukami przyr. Podobieństwa: Traktowanie przedmiotów przez obie dziedziny, jako byty.
Różnice: a - w do zakresu.
b - w dośrodków poznawczych.
 3. Idea przedmiotu istniejącego, jako przedmiot badań czystej teorii poznania i konsekwencje stąd płynące.
-
-

7

Seminarium Filozoficzne

KZORNIKOV

zebranie z dnia 4 czerwca 1934 rok.

Obecni: Według listy obecności _____
Treść zebrania stanowi omówienie oraz interpretacja §11 i §12 rozprawy Romana Ingardena p. 4, „Stanowisko teorii poznania w systemie nauk filozoficznych”.

Tok rozważań:

§11. Czysta teoria poznania jest nauką niezależną od fenomenologii i różni się od niej: _____

1 Przedmiotem badań: _____

2 Metodą badania: _____

§12.

I Czysta teoria poznania nie może być zależna od nauk przyrod.

II Czysta teoria poznania nie jest zależna od nauk przyrodniczych.

III Dlaczego wależniemo badania fenomenologii od nauk przyrodniczych. _____

KZOKI KOI

zebraniou z dnia 28 maja 1934 r.

Obecni: Według listy obecności. _____

Treść zebrania stanowi: I - Powtórzenie II Ana-
liza oraz interpretacja §§ 8-10 wyprawy
R. Jugarsena p. 4. „Stanowisko teorii formania
w systemie nauki filozoficznej”. _____

Tok rozważań:

§ 8. 1. Określenie zakresu badań teorii form.
2. Zarzut, że tak określona teoria formania
musi łączyć dane z psychologii i metafizyki.

§ 10. 1. Wykazanie, że teoria formania jest nie-
zależna od psychologii - jako zadanie.
2. Rozróżnienie psychologii i fenomenolog.
a - różnica przedmiotu. b - różnica metody.

3. Wniosek ostateczny rozważań:
Teoria formowania jest nauką, nie-
zależną od psychologii. _____

KROKROK

zebrania z dnia 14 maja 1934 roku.

Obecni: Według listy obecności. _____

Treść zebrania stanowi: I - Powtórzenie. II - Analiza oraz interpretacja §§ 4-7 rozprawy R. Tuga z dnia 10.4. Stanowisko teorii porównawczego systemu nauk filozof.?

Tok rozważań:

§ 4. 1. Zagadnienie stosunku czystej teorii porównania do innych nauk filozoficznych, oraz porównawczych.
2. Określenie, czym są nauki filozoficzne.

§ 5. 1. Klasyfikacja możliwych stosunków między ówczesnymi naukami. 2. Testosowanie tych możliwości w historii filozofii. 3. Świadomość, że niegodność pojmowania tkwi w istnieniu białej.
5. 4. Stosunki: podwładności, równości, nadwładności i wzajemnej zależności. _____

§ 6. 1. Dwojakie rozróżnienie pojęcia zależności ~.
2. Objasnienia. _____

§ 7. 1. Tymczasowa definicja zależności. 2. Poszukiwanie określeń pomocniczych: a - określenie podmiotu sądu. b - związek prawdomości. c - związek mniemania. 3. Definicja mniemania. _____

Seminarium Filozoficzne

OKOJIO

zebrania z dnia 12 maja 1934 rok.

7

Treść zebrania stanowi analiza oraz interpretacja §§ 1, 2, 3 rozprawy R. Ingardena p. t.: „Uber die Stellung der Erkenntnistheorie im system der Philosophie.”

Tok rozważań: _____

§1 I 1. Czem jest teoria poznania. 2. Które nauki nazwiemy filozoficznymi? _____

II Wyjaśnienia. _____

§2 I 1. Zakres zagadnień czystej teorii poznania. 2. Naczelna idea poznania. 3. Pojęcie zawartości. 4. Co to jest poznanie? 4. Co to jest akt poznania. 5. Co to jest przedmiot poznania. 6. Stosunek celu poznania do przedmiotu poznania. _____

II Typ odpowiedzi na te pytania. 2. Analizy idei mniej ogólnych. _____

III Teoria poznania czysta, 2. Teoria poznania stosowana. _____

§3 I Wstsp. _____

II Uzasadnienie potrzeby kryteriów. _____

III Sformułowanie celu czystej teor. pozna. i konsekwencje. _____

IV Niebezpieczeństwa i środki zaradcze. _____

Seminarijium Filozoficzne mmmmm

KRONIKA

zebrania z dnia 30 maja 1934 roku.

Obecni: Według listy obecni mmm

Treść zebrania stanowi: I - powtórzenie
II analiza oraz interpretacja §9, 10
rozprawy R. Ingarden'a p. t. "Psy-
chofizjologiczna teoria poznania
i jej krytyka. mmmmmmmmm

Tok rozważań: §9

I Sformułowanie sceptycyzmu

II Krytyka. mmmmmmmmm

1. Wykazanie na quincie psycho-
fizjologicznej teorii poznania błę-
dów petitio principii mmmmm
2. Wykazanie dalszej sprzeczności.
mmmmmmmmmmmmmmmm
3. Brak uprawnienia do przyjęcia
istnienia świata zewnętrznego.

§10

I Zakończenie rozważań. mmm

JAZOLIKA

zebranie dnia 23 kwietnia 1934 roku

Obecni: Według listy obecności. _____

Treść zebrania stanowi: I - Powtórzenie II - Analiza §7 i §8 rozprawy R. Junga o p.t., Psychofizjologiczna teoria poznania i jej krytyka. _____

Tok rozważań:

§7 II Krytyka precyzyjnych punktów co do prawdziwości tezy krytycznego realizmu. _____

III Doskonała odpowiedniość między m. i s. p. i r. i. nie istnieje - zatem teza I jest niewzruszalna.

IV Argumenty przeciw krytycznemu realizmowi:
1/ Niewzruszalna jest negatywna część krytyki realizmu.
2/ Niewzrusz. założenie stałości przedmiot.
3. Nie ma podstawy do stwierdzenia, że nasze wyrażenia odpowiadają rzeczywistości. _____

§8

I Sformułowanie idealizmu na granicy psychofizjologicznej teorii poznania. _____

II Argumentacja. _____

III Krytyka idealizmu. _____

IV 1/ Procesy psych. są uwarunkowane fizjologicznie.
2/ W doznaniach nie ma podstawy do przyjęcia świata zewnętrznego. B. Targow. prawdziw. poznania przyjmuje inną postać. _____

V Wykazanie istniejącej sprzeczności. _____

JKOWIKA

zebrania z dnia 12 marca 1934 r.

Obecni: Według listy obecności

Treść zebrania stanowi: I - powtórzenie, II analiza §7 rozprawy R. Ingardena pt.:

„Psychofizjologia teoryja poznania i jej kryt.”

Tok rozważań:

I Twierdzenia krytycznego realizmu

1. Przedmiot naszego poznania jest światem zew., istniejącym niezależnie od naszego spostrzeżeń.

2. Tylko niektóre ze składowików świata zew. są poznawalne bezpośrednio

3. Istnienie in. wnioskujemy z doświadczeń.

II 5 punktów o doprowdżiwości kryt. real.

1. Zależność spostrzeżeń od warunk. spostneg. objekt. lub subjekt. jest argument. za istn. subiektywności wraż. zmysłowych

2. Zależność spostrzeżeń od funkcjonowania narz. zmysł jest argum. i t. d.

3. Zależność spostrzeżeń od narz. zmysł, na który działa przedmiot jest argum. ...

4. Zależność spostrzeżeń od bodźców zewnętrznych jest argum. ...

5. Postulat tłumaczenia spostrzeżeń prowadzi do przyjęcia ich subiektywn.

Seminarijum Filozoficzne

IZTONIKOI

zebrania z dnia 5 marca 1934 roku

Obecni: Według listy obecności.

Treść zebrania stanowi: I - Bstózenie, II - analiza §6 rozprawy R. Ingardena p.t. „Psychofizjologiczna teoria poznania i jej krytyka.”

Tok rozważań:

- I Zagadnienie wartości poznawczej spostrzeżenia zmysłowego na gruncie psych. fiz. teor. poznania przybiera postać zagadnienia przychywno-genet.
- II Możliwość czterech stanowisk w stosun. do typów rozwiązań zagadnienia wartości poznawczej spostrzeżenia zmysł. na gruncie psych. fizjol. teor. poznania.
- III Charakterystyka rozmówców i badań, o których mowa. _____

Seminarium Filozoficzne

KRONIKA

zebrania z dnia 19 lutego 1934r

Obecni: Według listy obecności ni

Treść zebrania stanowi: I - Powtórzenie.
 II - analiza oraz interpretacja § 590
 rozprawy R. Jungardena p. 4, Psy-
 chofizjologiczna teoria poznania
 i jej krytyka. ~~~~~

Tok rozważań:

- 1 Psychofizjologiczna teoria poznania
za ciasno określa przedmiotowych badań.
 - 2 Okazuje się, że za ciasno, gdy inne
względy zostaną wzięte pod uwagę.
 - 3 Rozważenie, obliczające empirycz-
nego charakteru psychofizjologicz-
nej teorii poznania. ~~~~~
 - 4 Jak ocenić wartość psychofizjo-
logicznej teorii poznania. ~~~~
-

Seminarjum Filozoficzne

ЖЗОВКОИ

zebrania z dnia 5 lutego 1934r.

Obecni: Według listy obecności. —

Treść zebrania stanowi: I - Powtórzenie II - analiza oraz interpretacja §4 rozprawy R. Jugardena p. t. „Psychofizjologiczna teoria poznania i jej krytyka.” —

Tok rozważań:

- I Założenia egzystencjalne dotyczące istnienia - 1 - realnych przedmiotów, 2/procesów poznawczych 3/ podmiotu.
- II Założenia rzeczowe dotyczące: — 1/ Podmiotów i ich procesów. 2 - procesów, odbywających się w przedmiotach.
- III Założenia epistemologiczne —

Seminarium Filozoficzne KRONIKA

zebrania z dnia 28 stycznia 1934 rok.

Obecni: Wrotling listy obecności

Treść zebrania stanowi: I Powtó-
żenie §§1 i 2, cz II - § 3 - anati-
za oraz interpretacja rozprawy
R. Ingardena p. t. „Psychofizyo-
logiczna teoria poznania i jej krytyka.”

Tok rozważań:

- I Przedmiot badania _____
 - a. bezpośrednie procesy psychiczne.
 - b. pośrednie procesy psycho-
fizjologiczne. _____
 - II Zadania psychofizjologicznej
teorii poznania. _____
 - III Założenia psychofizjologicznej
teorii poznania. _____
-

Seminarium Filozoficzne

KRONIKA

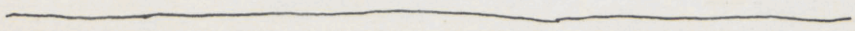
zebrania z dnia 22 stycznia 1934 roku.

Obecni: Wzrosting listy obecności

Treść zebrania stanowi: I Informacje wstępne, II analiza oraz interpretacja §§ 1, 2 rozprawy R. Ingardna p. t. "Psychofizjologiczna teoria poznania i jej krytyka."

Tok rozważań:

- §1 Uwagi wstępne.
- §2, 1 Kilka typów przeswiorzeń przed-epistemologicznych.
- 2. Rozróżnienie w. namii przedmiot.
- 3 Dyspozycje psychiczne.
- 4 Ustalenie stosunków między namii i resztą przedmiotów.
- 5. Przejście do zagad. procesów poznaw.
- 6 Stwierdzenie istnienia zindeń.
- 7 Rozróżnienie naszych spostrzeżeń od ich przedmiotów.
- 8. Zagadnienie istoty poznania.
- 9 Zagadnienie kryterium prawdy.

Seminarium Filozoficzne KRYTYKA

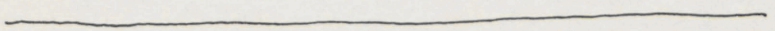
zebrania z dnia 15 stycznia 1934 rok.

Obecni: Według listy obecności

Treść zebrania stanowi: I - Powtórzenie II - analiza oraz interpretacja §9 rozprawy J. Łukasiewicza p.7. „Filozoficzne uwagi o wielowartościowych systemach rachunku zdań.”

Tok rozważań:

- 1 Informacje o nieskończonej wielow. r. zdań.
- 2 Stosunek systemu trójwartościowego do systemów dwu i wielowartościowego.
- 3 Trzy uwagi krytyczne.
 - a. intuicyjną.
 - b analogiczną
 - c porównanie z geometryą euklidesową

Seminarjum Filozoficzne KRONIKOL

zebrania z dnia 8. stycznia 1934 roku.

Obecni: Właściwą listy obecności.

Treść zebrania stanowi analiza oraz interpretacja §8 rozprawy J. Łukasiewicza pt. „Filozoficzne uwagi o wielowartościowych systemach rachunku zdań.”

Tok rozważań:

I Prawdziwe są zdania, odpowiadające trójwartościom I, II, III

II Definicja Łukasiewicza

KRONIKA

zebrania z dnia 4 grudnia 1933 roku

Obecni: Według listy obecności. _____

Treść zebrania stanowi: I - Powtórzenie
II interpretacji i analiza § 7 rozprawy
J. Łukasiewicza p.t. „Uwagi filozoficzne
o wielowartościowych systemach
rachunku zdań.” _____

Tok rozważań:

- 1 Rozróżnienie możliwości czystej i niewłaściwej
 - 2 Definicja możliwości _____
 - 3 Wprowadzenie funktorów _____
 - 4 Definicja funktorów _____
 - 5 Definicja koniunkcji. _____
 - 6 Definicja równoważności. _____
 - 7 Definicja niemożliwości. _____
 - 8 Implikacje wewnętrzne. _____
 - 9 Charakterystyka tych definicji _____
 - 10 Wprowadzenie nowej definicji $Mp = CNpp$
 - 11 Sprawdzenie tej definicji _____
-

53

Seminarium Filozoficzne

KROKIKA

zebrania z dnia 27 listopada 1933r

Obecni: Według listy obecności —

Treść zebrania stanowi: I - Powtórzenie §5 oraz analiza §6 rozprawy J. Łukasiewicza p.t. „Uwagi filozoficzne o wielowartościowych systemach rachunku zotani.”

Tok rozważań:

§6

- 1 Udowodnione kwestje ważne są w obrębie logiki dwuwartości.
 - 2 Historia zasady dwuwartości.
 - 3 Wykazanie na przykładzie, że można przyjąć inne założenia.
 - 4 Wprowadzenie matrycy dla logiki trójwartościowej.
-

Seminarium Filozoficzne

KRONIKON

zebrania z dnia 20 listopada 1933 r.

Obecni: Według listy obecności

Treść zebrania stanowi analiza § 5.
 wyprawy J. Łukasiewicza p. t.
 „Uwagi Filozoficzne o wielowar-
 tościowym rachunku zdań.”

Tok rozważań:

- § 5.
1. Wykazanie niezgodności
 konsekwencji II i III.
 2. Dowód przez przyjęcie tezy 25
 3. Przekształcenia tez 25, 26, 27.
 4. Wprowadzenie kwantyfikatora.
 5. „Reductio ad absurdum.” —
 6. Dojście do sprzeczności —
 7. Zastosowanie metody matric.
 8. Uzyskanie hipotezy deterni-
 zmu. —
-

IZOPIKA

zebrania z dnia 13 listopada 1933r.

Obecni: Według listy obecności.

Treść zebrania stanowi: I - Powtórzenie II - analiza §§ 45 rozprawy J. Łukasiewicza pt. „Uwagi filozoficzne o wielowartościowych systemach rachunku zobrań”.

Tok rozważań:

- § 4.
1. Konsekwencje 3 twierdzeń.
 2. Nowe symbole. _____
 3. Dyskusja tezy 17, 18 i 19.
 4. Dołączenie kwantyfikatora.
 5. Dalsze dyskusje: Teza: 21, 22, 23. _____

- § 5.
1. Konkluzja. _____
 2. Zolowody sprzeczności II i III zd.
 3. Konsekwencja stąd pomyślna.
-

Seminarium Filozoficzne ~

KRONIKA

zebrania z dnia 6 listopada 1933 rok

Obecni: Według listy obecności ~

Treść zebrania stanowi I - powtórzenie i II - analiza dalsza § 3 oraz § 4 rozprawy J. Łukasiewicza p. t. „Uwagi filozoficzne o wielowartościowych systemach rachunku zdani.”

Tok rozważań:

- § 3. 1 Sposób otrzymania tezy 15 i 11.
 - 2 Konsekwencje _____
 - 3. Charakterystyka tez 12-16 ~.
 - 4. Konsekwencje _____
 - § 4 1 Uwagi wstępne. _____
 - 2 Wprowadzenie nowych symboli
 - 3 Różnica między kwantyfikatorem ogólnym i szczególnym - kons.
 - 4 Wyrażenie $\lambda(p)$ _____
 - 5 Twierdzenie de Morgana. —
 - 6 Sposób otrzymania tezy 18. ~
-

KZODIKO

zebrania z dnia 30 października 1933r.

Obecni: Według listy obecności

Treść zebrania stanowi: I - powtórzenie II interpretacja i analiza §3 wyprawy J. Łukasiewicza p.7. „Wagi Filozoficzne o wielowartościowym rachunku zdań. —————

Tok rozważań:

- §3.
1. Implikacja i jej odwrócenie w zdaniach. —————
 2. Syllogizm kategoryczny, hipotetyczny i klasyczny w zdaniach. —————
 3. Otrzymanie iloczynu logicznego i twierdzeń. —————
 4. Dalsze przekształcenia.
 5. Konsekwencje twierdzeń, dalsze rozumowanie i przekształcenie. —————
-

KRONIKA

zebrania z dnia 23 października 1933 r.

Obecni według listy obecności. —

Treść zebrania stanowi: I Powtórzenie,
II - interpretacja §3 rozprawy Jona
Łukasiewicza p.t.: Uwagi Filozoficz-
ne o wielowartościowych systemach
rachunku zbilansu. —

Tok rozważań:

- §3.
1. Symboliczne przedstawienie zdania I. —
 2. Symboliczne przedstawienie zdania II. —
 3. Podanie reguł wnioskowa-
nia —
 4. Podanie tez, które będą -
przesłankami rozumowania.
 5. Rozumowanie. —
-

KRONIKA

zebrania z dnia 16 paździer. 1933r.

Obecni: Wzrosting listy obecności.

Treść zebrania stanowi analiza oraz interpretacja § 1 rozprawy J. Łukasiewicza p.t. „Uwagi filozoficzne o wielowartościowych systemach wartości zdań”.

Tok rozważań:

- § 1. 1. Określenie i przykłady zdań modalnych. _____
2. Stosunki między zdan. modaln.
- § 2. 1. 3 grupy twierdzeń w różnych czasach historycznego rozwoju.
2. Konsekwencje z nich płynące, oraz niemożliwość ich pomieszczenia wg. Łukasiewicza w logice dwuwartościowej. _____
3. Analiza szczegółowa poszczególnych grup zdań modalnych. _____
-

K Z O N I K A

zebrania z dnia 9 go października 1933 r.

Obecni: Wg. listy obecności ~

Treść zebrania stanowi: I Uwagi i informacje wstępne Pana Profesora, kierownika seminarium co do planu pracy tegorocznej oraz sprawozdań filozoficznych i II - Wyjaśnienia historyczne, napisane przez Pana Profesora, problemu „rolań moolatnych w związku z rozprawą Świkasiewicza”. Uwagi filozoficzne o wielowartościowych systemach rachunku rolań. Warsz. 1930., która ma być tematem rozważań na seminarjach.

Tok rozważań: Arystoteles, Descartes, Leibnitz i Kant o rdz. mack moolatnych. —

Seminarjum filozoficrne

Rok ak. 1934/35

Trimestr I.

1. Matematika I
 2. Matematika II
 3. Matematika III
 4. Matematika IV
 5. Matematika V
 6. Matematika VI
 7. Matematika VII
 8. Matematika VIII
 9. Matematika IX
 10. Matematika X
 11. Matematika XI
 12. Matematika XII
 13. Matematika XIII
 14. Matematika XIV
 15. Matematika XV
 16. Matematika XVI
 17. Matematika XVII
 18. Matematika XVIII
 19. Matematika XIX
 20. Matematika XX
 21. Matematika XXI
 22. Matematika XXII
 23. Matematika XXIII
 24. Matematika XXIV
 25. Matematika XXV
 26. Matematika XXVI
 27. Matematika XXVII
 28. Matematika XXVIII
 29. Matematika XXIX
 30. Matematika XXX

Seminarjum Filozoficzne.

KAZDNIK

zebrania z dnia 4 lutego 1935r.

Obecni: Według listy obecności.

Treść zebrania stanowi: I - Powtórzenie, II - analiza oraz interpretacja §§ 36, 37. dzieła S. E. Moore'a pt. „Zasady etyki.”

Tok rozważań:

§ 36

- I - Stwierdzenie, że hedonizm jest teorią naturalistyczną.
- II - Źródła hedonizmu.
- III - Przykłady, wyjaśniające źródła hedonizmu.

§ 37.

- I - Sformułowanie tezy hedonizmu i wprowadzenie tego sformułowania.
- II - Odróżnienie hedonizmu od innych tez podobnych.
- III - Spór jest domniemy nie praktyczny, lecz teoretyczny.

Seminarium Filozoficzne.

KZOWIKA

zebrania z dnia 28 stycznia 1935 w.

Obecni: Według listy obecności.

Treść zebrania stanowi: I Powtórzenie, II analiza oraz interpretacja §§ 33, 34 dzieła S. E. Moore'a „Zasady etyki”

Tak rozważać: _____

§ 33.

1. Punkt wyjścia: _____
2. Przyjemność jest ostatecznym celem moralnym.
3. Aby dojść do pozumiecia, w rozwoju, mamy lepszy - są dwa warunki

§ 34.

1. Zestawienie trzech teorii etycznych nie zawierających błędów naturalistycznego z temi, które błędów nie zawierają.
 2. Wyjaśnienie błędów Spencerów przez wprowadzenie ich do dwóch rozważań. _____
-
-

KRONIKA

zebrania z dnia 21 stycznia 1935 rok.

Obecni: Według listy obecności -
Treść zebrania stanowi: I - Powtórzenie,
II analiza oraz interpretacja §§ 29-33 dzieła S. S. Moore'a, "Lascadytyki"

Tok rozważań:

- §29. 1. Naturalizm, znaczący zgołny w biegniem ewolucji. 2. Spencer i Guyau - podobieństwa i różnice. 3. Wadpliwości co do tego, czy Spencer jest ewolucjonistą, czy hedonistą.
- §30. 1. Lascadytyka teorii Darwina. 2. Stwierdzenie, że Darwinowi ewolucjonistę podsuwają, teraz, że wyższy w rozwoju, to lepszy.
- §31. 1. Sformułowanie tezy: a. Zachowanie się człowieka jest szerególnym przypadkiem postępowania wogóle. b. Postępowanie etyczne jest ostatnia, faza postępowania wogóle. 2. - Krytyka. Spencer popełnił błąd naturalistyczny.
- §32. 1. Hedonistyczne momenty w wywodach Spencera. 2. Życie jest dobre, gdy jest przyjemne.
- §33. 1. Wywód Spenceraowski 2. Pierwszy punkt rozważań. 3. Drugi punkt rozważań. 4. Ocena wyników rozważań Spencera.

Seminarjum Filozoficzne.

KZOWIKOW

zebrania z dnia 15 stycznia 1935.

Obecni: Według listy obecności ~.

Treść zebrania stanowi: I - Powtórzenie,
II - analiza oraz interpretacja §§ 27,
28 dzieła S. E. Moore'a „Zasady etyki”.

Tok rozważań:

- § 27. 1. Punkt wyjścia: dobre to, co naturalne.
2. Stwierdzenie, że zakres tego, co dobre jest za szeroki - obejmując zło i dobre.
3. Zaciśnięcie pojęcia „naturalny”
a. Naturalne, co normalne ~
b. Naturalne, to to, co jest ko-
nieczne do życia.

- § 28. 1. Krytyka tezy stwierdzającej, że co jest naturalne, jest normalne.
2. Wyjśrowienie poglądów Svejna-
na, zawartych w dialogu „Ero-
tes” na to zagadnienie ~.

Seminarium Filozoficzne.

KROKOV

zebrania z dnia 10. grudnia 1934 r.

Obecni: Według listy obecności. ~

Treść zebrania stanowi: I - Powtórzenie, II - analiza oraz interpretacja §§ 24, 25, 26 dzieła G. E. Moore „Zasady etyki”.

Tęka rozważani:

- § 24. 1. Krótkie ujęcie zagadnień etyki.
 2. Logad. błąd naturalistycz.
 3. Dalsza analiza oraz ilustracja błęd naturalistycznego. —
 4. Udowodnienie, że przedmiotów dobrych jest więcej. —
- § 25. Klasyfikacja teoryj, w których występuje błąd naturalistyczny.
 1. Hedonizm. —
 2. Inne teorie. —
- § 26. 1. Podanie planu. —
 2. Stosunek teoryj naturalistycznych do innych nauk. —
 3. Definicja przedmiotu natury.
-
-
-

Seminarjum Filozoficzne.

KRONIKA

zebrania z dnia 3. grudnia 1934r.

Obecni: Według listy obecności.

Treść zebrania stanowi: I - Powtó-
rzenie, II - analiza oraz in-
terpretacja § 22 dzieła S. E. Moore'a
p.t. Zasady etyki. _____

Tok rozważań:

§ 22.

- I Wyjaśnienie znaczenia pojęcia
całość organiczna w sensie Heg-
lowskim i wykazanie sprzecz-
ności tego określenia.
 - II Genera i wyjaśnienie błędki.
 - III Zakonczenie i ostateczna
konkluzja rozważań. _____
-
-

KRONIKA

zebrania z dnia 26 listopada 1934r.

Obecni: Według listy obecności.

Treść zebrania stanowiana i za sprawę interpretacyjną §§ 19, 20, 21. dzieła S. E. Moore'a p.t. „Zasady etyki”.

Tok rozważań:

§19. I 1. Istnienie składowników jest koniecznym warunkiem istnienia całości. 2. Ten stosunek nie zachodzi w celach: cel i środek. 3. Wartość celu jest niezależna od wartości środka.

II. 1. Wartość części nie zależy od wartości całości. 2. Wartość środka zależy od wartości celu.

§20. 1. Całość, której części nie są sumą, jest całością organiczną. 2. Bzdura. Bzdura tego terminu: a- stosunek środka do celu. b. Części nie mają wartości porażności. c. Całość nie jest sumą części.

§21. Przykład na „całość organiczną” - ludzkie ciało - w sensie pierwotnym. 1. Stosunki te istnieją między częściami. 2. Stosunki te istnieją bez względu na wartość. Połączenie wartościowe istnieje między częściami i całością.

KRONIKI

zebrania z dnia 12 listopada 1934 r.

Obecni: Według listy obecności.

Treść zebrania stanowi: I - Powtórzenie
II - Interpretacja i analiza §§16, 17, 18
książki Moore'a „Zasady etyki”

Tok rozważań:

- §16. 1. Momenty, różniące twierdzenia
etyczne od twierdzeń nauk przyr.
a. Nauki przyrodnicze ustalają
prawa ogólne.
b. Etyka, zamiast twierdzeń posiada
ogólniki.
c. Ogólnikowe twierdzenia są ważne
w pewnej epoce i w określonym społec.
§17. I Rozróżnienie dwóch rodzajów zdań
w rozważaniach etycznych.
II I przykład typu zagadnienia etyczn.
II " " " " "
III Pytanie: „Co jest obowiązkiem człowieka?”
§18 Zagadnienie stosunku człowieka do wartości.
Temat: Wartość człowieka nie porostaje
w stałym stosunku do wartości człowieka.

KRONIKA

zebrania z dnia 5 listopada 1934 roku.

Obecni: Według listy obecności.

TEŚĆ zebrania słomowi: P. Profesor
podaje temat pracy seminarium na rok
bieżący: Brentano, Moore, Satackiewicz - Po-
dobieństwa i różnice w pojmowaniu przed-
miotu etyki i jej zagadnień. II - Powtórzenie.
III - Analiza oraz interpretacja § 14 dzieła
Moore'a „Zasady etyki”.

TOK rozważań. § 14.

I 1. Poglądy Benthama. 2. Błąd natura-
listyczny w definicji „szczęścia”. 3. Konsek-
wencje tego błędu. 4. Świadectwo spostwre-
gu ten błąd w hedonizmie psychologizmu
i egoistycznym. 5. - Analiza poglądu Bent-
hama, wykazująca, że odwołanie jego to-
żmowienia jest uniknięciem tego błędu.

II 1. Bentham popełnił błąd formalny. 2. Fre-
ba mu postawił zarzut fałszywej metody,
skuszającej się w 2 punktach. 1. Nie podaje ar-
gumentów dla twierdzenia. 2. - otwiera drogę błąd-
nym, 3. - otwiera drogę przeciwnikowi, który
twierdzi, że definicja przeoczyła. 3 - 2 argu-
menty przeciw temu twierdzeniu.

§ 15 1. Etyka zajmuje się zadaniami oga-
tunkach dobra. 2. Wśród jej zadań
rozważamy zadanie o rzeczach, którym
cecha „dobra” przypisuje zawsze i sądy
o rzeczach „zawsze” „dobrej”. _____

KRONIKA

zebrania z dniem 29 października 1934r

Obecni: Według listy obecności.

Treść zebrania stanowi: I - Powtórzenie. II - analiza oraz interpretacji §13 dzieła Moore'a „Zasady etyki”.

TOK Rozważań:

I „Dobrość” jest prostym pojęciem, gdyż ktoś się nie godzi - są dwie alternatywy:
1. Jest term. złożonym. 2. Nie, nie znaczy

II Przeprowadzenie eksperymentu myślowego, polegającego na postawieniu pytania.

III Spostrzeżenie różności przedmiotu „dobry” od czegoś innego - odwrócenie definicji.

ЖУРНАЛ

zebrania z dnia 20 października 1934 r.

12

Obecni: Według listy obecności _____

Treść zebrania stanowi I - powtórzenie, II -
analiza oraz interpretacja §§ 7-12 ~
księżki G. E. Moore'a „Zasady etyki” _____

Tok rozważań:

- § 7: I Rozważania na temat iż pojęcie „dobry” nie da się zdefiniować. _____
- § 8. I Zrodzaje definicji tego pojęcia: 1. Słownikowa, -a/-dowolna, b - właściwa. 3 - definicja naturalna. _____
- § 9. I Możliwość zdefiniowania pojęcia „dobro” _____
- § 10 I Rekapitulacja stwierdzenie, że liczba pojęć „dobry” jest nieskończona.
II Wytęszczenie zasady błędni natural.
- § 11 I Główni filozofowie definiują pojęcie „dobry” popełniając błędy, tworząc:
1. definicje słowną dowolną i - właściwą.
- § 12 I Opis naturalny błędni naturalistów. _____

KRONIKON

zebrania z dnia 15 października 1934 r.

Obecni: Według listy obecności —

Treść zebrania stanowi analiza oraz interpretacja §§ 1-7 rozprawy G. E. Moore'a p. 4. „Leworady etyki”

Tok rozważań:

1. Ogólna definicja i próba określenia zakresu badań etycznych. Przykłady.
2. Rozwinięcie tej próby zakresu określenia zakresu badań etycznych, wartości i rozszerzenie pierwotnego twierdzenia oraz sformułowanie pierwsze zakresu etyki.
3. Rozwinięcie dyskusja, podanie próby określenia zakresu etyki.
4. Poszukiwanie przedmiotu badań etyki - zajmując się ona tem, co jest dobre.
5. 3 typy zdania o tem, co jest dobre.
6. Postawienie zagadnienia wśrodek do kwestji „dobre”, „dobro”, stwierdzenie ważności tego zagadnienia.
7. Pytanie, odpowiedź, objaśnienie odpowiedzi.

Seminarjum Filozoficzne

ЖЗОВИКОВ

zebrania z dnia 8. października. 1934 r.

Obecni: Według listy obecności.

Treść zebrania stanowią informacje wstępne co do studjów w zakresie ścisłej filozofji oraz pracy w seminarjum w b. r. Lekturę na seminarjach będzie stanowiło dzieło G. E. Moore'a p. t. „Zasady etyki”.

Seminarium
filozoficzne.

Rok akademicki

1935. /36.

1	Altkulturne	1
2	Amazonska	2
3	Gelfandowa	3
4	Jurij - Koptun	4
5	Indus	5
6	Jawna	6
7	Węgierska	7
8	Włoska	8
9	Hiszpańska	9
10	Metalska	10
11	Amerykańska	11
12	Francuska	12
13	Włoska	13
14	Hiszpańska	14
15	Amerykańska	15
16	Francuska	16
17	Włoska	17
18	Hiszpańska	18
19	Amerykańska	19
20	Francuska	20
21	Włoska	21
22	Hiszpańska	22
23	Amerykańska	23
24	Francuska	24

Kronika

Zebrań z dnia 8 czerca 1936 roku.

Obecni: Według listy obecności.

Treść Zebrania stanowi: Analiza
oraz interpretacja artykułu
Henryka Elzenberga p. t.:
"Estetyka jako dyscyplina
wastocniująca" (Pisn, rok IV, 1936,
Nr. 10/124).

Tok rozważań: 1) Geniza artykułu.
Elzenberg polemizuje tu
z poglądami Stanisława
Borowskiego wyrażonemi w jego
artykule p. t. "Estetyka i socjologia
sztuki" (Wiadomości Literackie,
rok XIII, Nr. 2, 12. I. 1936).

2) Temy dyskutowane:

- a) Wastocniowanie jest działaniem.
- b) Zatożenie podstarowe estetyki
na niesprawdzalne.
- c) Zatożenie estetyki opierają na
na objawieniu.

3) Argumentacja przeciwko tezie
pierwszej:

a) Rozróżnienie dwóch rodzajów
działania, a mianowicie
działania w sferze propagandy
i działania w sferze ustalania
dowolnych definicji.

b) Poznanie a wiara.

Kronika

Zebrańia z dnia 15 czerwca 1936. roku.

Obecni: według listy obecności.

Treść Zebrańia stanowi: I. Powtórzenie.

II. Analiza oraz interpretacja
artykułu Henryka Elzenberga
p.t. "Etyka jako dyscyplina
wartościująca" (Pion, rok II, Nr. 10,
7. III. 1936).

Tok rozważań: I. 1) Tezy rozważane
przez Elzenberga.

2) Rozróżnienie dwóch
rodzajów działalności.

II. 1) Rozpatrzenie tezy ze założenia
etyki opartej na objawieniu.

a) Tezy znaczenia feminum
"objawienie".

b) Objawienie w etyce a objawienie
w innych naukach.

3) Kwestja niesprawdzalności
założeń etycznych.

a) Rodzaje sprawdzania.

- b) Metody sprawdzania ocen estetycznych.
- 3) Konkluzje ogólne:
- a) Krytyk nie jest subiektywista.
 - b) Poznanie pojęciowe nie wy-
dusza do ujęcia realizmowości.

Kronika

Zebrańia z dnia 25 maja 1936. roku.

Obecni: Według listy obecności.

Treść Zebrańia stanowi: Analiza oraz interpretacja artykułu Stanisława Oborskiego p. t. „Estetyka i socjologia sztuki” (Wiadomości literackie, rok XIII, 1936, 12. I. 1936).

Tok rozważań: 1) Dwa podejścia do sztuki.

2) Nauki zajmujące się sztuką: estetyka i etnologia.

3) Dwa rodzaje zbiorów dzieł sztuki.

4) Zadania estetyki filozoficznej.

5) Kwestja ustalania wartości estetycznych, Kwestja kryterjum estetycznego i sprawdzalności założeń estetyki.

6) Ustalanie wartości estetycznych a działanie.

7) Socjologia sztuki.

Kronika

Zebrańia z dnia 18 maja 1936.r.

Obecni: Według listy obecności.

Treść Zebrania Kanoni: Analiza
oraz interpretacja artykułu
Kawistara Ossowskiego p. 7.:
"Estetyka i socjologia sztuki."
(Wiadomości Literackie, rok XIII,
Nr. 2 (634) z dnia 12 stycznia 1936.r.)

- Tok rozważań: 1) Zarachwica
mysł artykułu.
2) Rozróżnienie dwóch rodzajów
wytworów sztuki, odrębne
ich traktowanie w zbiorach.
3) Dwie dyscypliny zajmujące się
sztuką: estetyka i etnologja.
4) Kanonisko metafizyczne
i empiryczne w estetyce.
5) Zarachy stawiane estetyce
i etnologji.
6) Nowa nauka estetyczna,
nosząca nazwę "socjologia
sztuki."

Kronika

Zebrańia z dnia 27. kwietnia 1936 r.

Obecni: Wedling listy obecności.

Temat Zebrańia stanowi: I. Powtórzenie.

II. Analiza oraz interpretacja artykułu
prof. Tadeusza Kotarbińskiego p. 2. „Zasad-
nicze myśli pansomatyzmu” (Przegląd
Filozoficzny, rocznik XLVIII, rok 1935, strony
283 - 294).

Tok rozważań: I. 1) Podstawowa teza reizmu.

2) Konsekwencje reizmu.

3) Somatyzm i pansomatyzm.

4) Wzajemny stosunek somatyzmu,
pansomatyzmu i reizmu.

5) Stosunek somatyzmu do
materiałizmu.

II. 1) Charakter każdej jednostkowej
wyowiedki psychologicznej.

2) Czynniki składowe jednostkowych
wyowiedki psychologicznych.

3) Intuicjonizm jako metoda
oprowadzająca introspekcję
do ekstrapolacji.

Kronika

Zebrań z dnia 20 kwietnia 1936 roku.

Obecni: Według listy obecności.

Treść Zebrania stanowi: I. Powtórzenie.

II. Analiza oraz interpretacja artykułu
prof. dr. Tadeusza Kotarbińskiego p. t.
"Zasadnicze myśli parsonatyzmu"
[Przegląd Filozoficzny, rocznik XXVIII, rok 1935,
nr. 283-294].

Tok rozważań: I. 1) podstawowy akjomat
reizmu;

2) konsekwencje tezy reizmu;

3) zestawienie idealizmu, realizmu
krytycznego i realizmu radykalnego.

II. 1) Teza somatyzmu;

2) Teza parsonatyzmu i jej stosunek
do tezy reizmu i somatyzmu;

3) różnice zachodzące między
materiaлизmem a somatyzmem;

4) imitacjonizm jako teza sprowa-
dzająca inspekcję do ekstrapekcji.

Kronika

Zebrańia z dnia 16 marca 1936.r.

Obecni: Według listy obecności.

Treść Zebrania stanowi: Analiza

oraz interpretacja artykułu prof.

Fadusza Kobałbińskiego p.t. „Zasadnicze

myśli parsonatyizmu” (Przeгляд

Filozoficzny, rocznik XXXVIII, rok 1935, str. 283-294)

Tok rozważań: 1) aksjomat realizmu, określenie

feminów „rzecz” i „cieleny.”

2) konkurencje realizmu:

a) użnanie natury cech, stosunków
i faktów za natury zastępcze, skrócone;

b) odrzucenie istnienia cech, stosunków
i faktów czyli realizmu radykalny.

3) 3 uszy: potrzebne dla dokładniejszego
oprecyzowania realizmu.

4) Zestawienie idealizmu, realizmu

Krytycznego i realizmu radykalnego.

Idealista uosobiania rzeczy z układami
widoków, realista Krytyczny uznaje istnienie
rzeczy obok układów ich widoków, a wrenie
realista radykalny uznaje tylko istnienie
rzeczy, odrzucając istnienie elementów treści.

154

Seminarjum Filozoficzne.
Kronika

Zebrania z dnia 9 marca 1936. r.

Obecni: Według listy obecności.

Temat Zebrania stanowi: I. Powtórzenie.

II. Analiza oraz interpretacja
artykułu Karłowicza Ajdolkiewicza
p.t. „W sprawie „universaljów” (Przebieg
Filozoficzny, rocznik XXVII, rok 1934,
nr. 219-234).

Tok rozważań: I. 1) Zagadnienie istnienia
universaljów na gruncie języka
Koparbińskiego i Arystotelesa.

2) Kwestie istnienia universaljów
na gruncie języka Arystotelesa.

II. 1) Zagadnienie liczby kategorii
ontologicznych na gruncie seman-
tyki.

2) Definicja nazwy najogólniejszej.

3) Zależność rozstrzygnięcia zagadnie-
nia tego od sposobu interpretacji
mowy powszechnej.

4) Język Koparbińskiego, Arystotelesa
i Russell.

Seminarjum filozoficzne.

Kronika

Zebrańia z dnia 17 lutego 1936. r.

Obecni: według listy obecności.

Tem" Zebrańia Staroni: I. Powtórzenie.

II. Analiza oraz interpretacja
artykułu prof. Kazimierza
Ajdukiewicza p. t. "W sprawie
"universaljów" (Przełąd Filozoficzny,
rocznik 37, rok 1934, str. 219-234).

Tem rozważań: I. 1) Rozwój historyczny
zagadnienia universaljów.
2) Staronisko prof. Kossabińskiego
i Arystotela w sprawie univer-
saljów.

II. 1) Różnice zachodzące między
językiem Kossabińskiego i Arystotela.
2) Definicja indywiduum, universale
i istnienia.

3) Dobre widzenia universaljów
na podstawie tych definicij.
4) Błąd w dowodzie Kossabiński
polegający na nieuwzględnieniu
tego, że o universaljach w jakiś
inny sposób orzekamy cechy,

niś o przedmiotach indywidualnych.
5) Przeniesienie zagadnienia istnienia
universaljów z dziedziny ontologii do
dziedziny romantyki. Zarządź więc
rozpatrywać ile jest kategorii ontolo-
gicznych, autor zajmuje się kwestją,
ile jest rasu najogólniejszych.

Seminarjum Filozoficzne.
Kronika

Zebrańia z dnia 10 lutego 1936 r.

Obecni: Według listy obecności.

Temat Zebrańia stanowi: I. Powtórzenie.

II. Analiza oraz interpretacja artykułu
prof. Kazimierza Ajdukiewicza p. t. „O sprawie
„uniwersaljów” (Przegląd Filozoficzny, nr 194,
rocznik 7, str. 219-234).

Tok rozważań: I. 1) Określenie uniwersaljów.

2) Różne stanowiska w kwestji
uniwersaljów.

3) Sprecyzowanie zagadnienia.

II. 1) Stanowisko negatywne prof. Kotarbiń-
skiego wobec uniwersaljów i jego podstawa.

2) Możliwość istnienia uniwersaljów
na gruncie języka Arystotelesa.

3) Definicja przedmiotu, indywiduum
oraz universale.

4) Formuła wyrażenia „istnieje x”
i „x jest indywiduum.”

Kronika

Zebrańia z dnia 3 lutego 1936. roku.

Obecni: Według listy obecności.

Treść Zebrańia stanowi: Analiza oraz interpretacja artykułu prof. Kazimierza Ajdukiewicza p. t. „W sprawie „universaljów” (Przegląd Filozoficzny, rocznik XXXVII, rok 1934, str. 219-239).

Tok rozważań: 1) Historyczny rozwój zagadnienia universaljów.

2) Stanowisko deśnierskiego i Kozarbińskiego w sprawie universaljów.

3) Określenie kategorii semantycznej.

4) Postawienie zagadnienia czy nazwy potocznej mowy należą do jednej i tej samej kategorii semantycznej, czy też do różnych kategorii semantycznych.

5) Chwiejność mowy potocznej co do ilości kategorii semantycznych nazw i okazanie tej chwiejności na przykładzie.

6) Dwa możliwe stanowiska w kwestji kategorii semantycznych nazw.

164
7) Godziat nazw na Kategorie semantyczne u Arystotelesa i interpretacja słowa "jest" w jego języku.

Kronika

Zebrańia z dnia 27. stycznia 1936 r.

Obecni: Według listy obecności.

Treść zebrańia stanowi: I. Powtórzenie.

II. Analiza oraz interpretacja ardyktu Henryka Heideggera p.t. "O różnicy między "pięknym" a "dobrym" (Przegląd Filozoficzny, rocznik XXVI, rok 1933, nr. 363 - 378).

Tok rozważań: I. 1) sposoby wykazania obiektywnej różnicy między "pięknym" a "dobrym".

2) Wykazanie, że te sposoby nie dają się ubrać.

II. 1) Wykazanie, że między pojęciami "piękny" i "dobry" zachodzi różnica subiektywna.

2) Określenie sensu "piękny" oraz kontemplacji i kontemplacyjnego przeżywania.

3) Określenie sensu "dobry" i określenie etyki.

Kronika

Zebnania z dnia 20 stycznia 1936 r.

Obecni: Według listy obecności.

Treść Zebnania stanowi: I. Powtórzenie.

II. Analiza oraz interpretacja
artykułu Henryka Szrenberga p. t.
„O różnicy między „piękniem”
a „dobrem” (Przeład Filozoficzny,
rocznik XXXVI, rok 1933, str. 363-376).

Tok rozważań: I. Rozpatrzenie możliwości

określenia obiektywnej różnicy
między „piękniem” a „dobrem”:

a) czy sposoby różnicowania tych
pojęć,

b) wykaranie, że sposoby te nie
dadzą się utrzymać.

II. Teza, że różnica między „piękniem”
a „dobrem” może być tylko subiektywna.

2) Określenie „piękna”: „Piękna” nazy-
wamy rzecz jakąś wtedy, gdy ją
oceniaamy jako wartościową, i gdy ją
w tym samym czasie, z wyrażoną nie-
domnością, jej wartości, kontemplujemy
albo kontemplacyjnie przeżywamy.

3) Określenie estetyki. Estetyka, według
Ibsenberga to dyscyplina zajmująca się
pięknem.

173

Seminarjum filozoficzne. Kronika

Zebrania z dnia 13 stycznia 1936. roku.

Obecni: Według listy obecności.

Temat Zebrania staroży: I. Powtórzenie.

I. Analiza oraz interpretacja artykułu
Henryka Elzenberga p. t. „Różnica między
„pięknem” a „dobrem” (Przegląd Filozoficzny,
rocznik XXXVI, rok 1933, str. 363-376).

Tok rozważań: I. 1) Postawienie kwestji różna-
mości „dobra” i „piękna”.

2) Rozróżnienie tezy merytorycznej
i formalnej w odniesieniu do różnorodności
„dobra” i „piękna”.

3) Rozróżnienie wartości „substancyjnej”
i „pochodnej” oraz ich „skreślenie”.

II. 1) Krótkie postawienie zagadnienia
różnorodności „piękna” i „dobra”. „Dobro”
i „piękno” są identyczne z pojęciem
wartości.

2) Trzy sposoby ujęcia różnicy subjek-
tywnej między „pięknem” a „dobrem”.

3) Krytyka tezy pierwszej i trzeciej.

4) Postawienie nowej tezy, że różnica
między „pięknem”, a „dobrem” jest
subiektywna.

Kronika

Zebrań z dnia 2. grudnia 1935. roku.

Obecni: Według listy obecności.

Treść Zebrania stanowi: I. Powtórzenie.

II. Analiza oraz interpretacja
artykułu Henryka Elzenberga p.t.:
„O różnicy między „pięknem”
a „dobrem” (Przeгляд Filozoficzny,
rocznik XXXVI, rok 1933, str. 363-376).

Tok rozważań: I. 1) Postawienie kwestji
porównania „piękna” i „dobra.”
2) Rozróżnienie trzy porównania
obu tych pojęć merytorycznej i formalnej.
3) Określenie wartości, wartości pochodnej
i wartości ostatecznej.

II. Kwestja definicji wartości. Elzenberg
definiuje wartość w sposób następujący:
„wartościowy” to „taki jaki powinien być.”
W związku z tą definicją powstała
szyniora dyskusja, w toku której
dotarliśmy do następujących wniosków:
1) Nie ma przedmiotów prostych t. zn. takich,
któreby już żadnych cech nie posiadały.

1) Dlatego też nie można Elzenbergowi zarzucić, że jego definicja jest racjonalna.
 2) Cecha wartościowości nie musi być wartościowa. Przedmiot nie musi zawdzięczać mej wartości wartościom cech, które posiada.

3) Definicja Elzenberga stawia powinność jako pojęcie nadrzędne dla dobra, podczas gdy zwykle dobro uważa się za pojęcie nadrzędne dla powinności.

4) Pojęcia „dobra” i „powinność” to pojęcia różnorodnie i tak samo pierwotne. Zatem definicja Elzenberga ustala tylko związek między temi dwoma pojęciami, a nie analizuje treści samego pojęcia wartości.

Kronika

Zebrańia z dnia 25. listopada 1935. roku.

Obecni: Według listy obecności.

Temat Zebrańia stanowki: I. Powtórzenie.

I. Analiza i interpretacja artykułu Henryka Elzenberga p. t.: „O różnicy między „pięknem” a „dobrem” (Przegląd Filozoficzny, rocznik XXXVI, rok 1933, str. 363-374).

Temat rozważań: I. 1) kwestja uosobniania „piękna” i „dobrego”.

2) Zarzuty przeciw uosobnianiu tych obu pojęć.

3) Obrona stanowiska uosobniającego „piękno” i „dobro”.

a) rozróżnienie wartości „własnej” czyli „osobistej” i wartości „pochodnej”.

b) piękno może być rzeczywiste i nierywne.

II. Rozróżnienie tezy formalności „dobrego” i „piękna” merytorycznej i formalnej.

Autor stara się przeprowadzić tezę formalną, która uosobniania nie tylko zakreśla obu tych pojęć, ale i ich treści.

III. 1) Określenie terminu „wartościowy”.

„Wartościowy” to „taki jaki powinien być”.

2) Modyfikacja poprzedniego określenia wartości „własnej” i „pochodnej”.

Wartościowym właściwie jest przedmiot posiadający jakąś cechę ze względu na nią samą; wartościowym zaś pochodnie jest przedmiot posiadający jakąś cechę ze względu na to, że dzięki jej posiadaniu albo on sam, albo jakiś inny przedmiot będzie mógł nabyć cechę, która powinien posiadać ze względu na nią samą.

Kronika

Zebrań z dnia 18. listopada 1935. roku.

Obecni: Według listy obecności.

Temat Zebrań: I. Powtórzenie.

II. Dokończenie analizy i interpretacji artykułu Eugenjusza Jęblewskiego p. t.

„Analiza pojęcia celu” (Przegląd Filozoficzny, rocznik XXXV, rok 1932, str. 233-244).

III. Analiza oraz interpretacja artykułu Henryka Ilzenberga p. t. „O różnicy między „pięknem” a „dobrem” (Przegląd Filozoficzny, rocznik XXXVI, rok 1933, str. 363-386).

Tok rozważań: I. 1) Rozróżnienie celów pierwotnych i wtórnych oraz ich definicja.

2) Kwestje wynikające z używania unikatowej definicji celu.

II. Krytyka spotykanych w literaturze definicji celu. Autor omawia tu definicje celu podane przez Malobunga, Kignarta, Clauberga i Dubislava, Moritza Khlicka, a wręcz definicje celu neoholastyczne i neoneoholastyczne.

III. Kwestja ustanowienia „dobra” i „pięknego”.

~ 1) Zarzuty przeciw ustanowieniu tych

dwoch pojęć. Dla sztuki zabójczemu jest podporządkowanie jej celom moralnym, a z drugiej strony scena zdarzeń i ludzi tylko z estetycznego punktu widzenia wyraża estetyzm klasyczny lub zbrodni. Także ze względów metodologicznych należy ze 2 pojęcia ściśle różnić.

2) Obrona stanowiska utopijającego „dobro” i „piękno”.

- a) Rozróżnienie wartości „pochodnej” i wartości „własnej” czyli „ostatecznej”.
- b) Gdy „dobro” weźmiemy w znaczeniu wartości „ostatecznej”, to wtedy trudno jest wskazać różnicę między „pięknem” a „dobrem”, zwłaszcza, że i „piękno” może nie być zmyślowe.

Kronika

Zebrań z dnia 4. - XI. - 1935. roku.

Obecni: Według listy obecności.

Treń Zebrań starozi: I. Powtórzenie.

II. Analiza oraz interpretacja artykułu Eugenjusza Geblericza p. t. „Analiza pojęcia celu” (Przeгляд Filozoficzny, rocznik XXXV, rok 1932, nr. 233-244).

Tok rozważań: I. 1) Rozróżnienie działania celowego skutecznego i nieskutecznego.

2) Rozróżnienie celów pierwotnych i wtórnych.

3) Definicja celu wtórnego w odniesieniu do donośnego okresu czasu.

II. 1) Uzasadnienie przyjęcia przez autora unikatowej definicji celu.

2) Rozważania nad kwestją, czy cel jest nazwą osobną, czy właściwą.

Autór okłania się do uznania celu za nazwę osobną, bo gdyby cel był nazwą właściwą, to w wypadku działania celowego nieskutecznego termin ten byłby nazwą pustą, nie miałyby więc żadnego denotatu.

3) Krytyka definicji celu spotykanych w literaturze.

a) Krytyka definicji Malburga Adama, który cel określa jako „wyobrażenie jakiejś rzeczy, działania lub stanu, połączone z pragnieniem osiągnięcia w rzeczywistości za pomocą środków, które wydają się odpowiednimi tej wyobrażonej rzeczy, działania lub stanu.” Jednak przeciw zaliczaniu celów do klasy zjawisk psychicznych występuje stanowczo potoczna intuicja.

Seminarjum filozoficzne.

Kronika

Zebrańia z dnia 28. X. - 1935. roku.

Obecni: Według listy obecności.

Temat Zebrańia Staroży: I. Powtórzenie.

II. Analiza oraz interpretacja artykułu Eugenjusza Geblerica p. t. „Analiza pojęcia celu” (Przeład Filozoficzny, rocznik XXXV, rok 1932, strony 233-244).

Tok rozważań: I. 1) rozróznienie działania celowego skutecznego i nieskutecznego. 2) określenie celu.

II. 1) Rozróznienie celów pierwotnych i wtórnych.

2) Definicja celu pierwotnego i wtórnego. Definicje te autor formuluje następująco:

a) „To, że P w chwili A jest celem Jana, to tyle, co Jan we wcześniejszej chwili S wywarł impuls dowolny, aby P w chwili A.”

b) „To, że P w chwili A jest celem wtórnym Jana, to tyle, co Jan we wcześniejszej chwili S wywarł impuls dowolny, aby A poto, aby P w chwili A.”

3) Rozrózniczenie różnych sposobów zachowania się działającego porównaniu. pierwszego impulsu koniecznego dla osiągnięcia celu wstępnego oraz definicja celu wstępnego ze względu na dowolny okres czasu od T_1 do T_2 . Definicja ta brzmi: "To, że P w chwili R jest celem wstępnym J ana w okresie czasu od T_1 do T_2 , to tyle, co J an w chwili S , wcześniej od chwili R wywarł impuls dowolny, aby P w chwili R oraz w okresie czasu od T_1 do T_2 , równym okresie od S do R lub zwanym między chwilami S i R był gotów uczynić wysiłek, co mógłby uczynić po to, aby P w chwili R lub wywarł impuls dowolny, aby P w chwili R ."

4) Rozrózniczenie celów i środków.

Opisanie celów wstępných na podstawie wskutek wprawy i wyćwiczenia. Wprawa i wyćwiczenie można nabyć tak w postępowaniu nie celowności mego ciała, jak i narzędziarni.

181

Seminarjum Filozoficzne. Kronika

Zebrania z dnia 21. - X. - 1935. roku.

Obecni: Według listy obecności.

Treść zebrania stanowi: I. Powtórzenie,
II. Analiza oraz interpretacja artykułu
Eugenjusza Geblerickiego p. t. „Analiza
pojęcia celu” (Przeгляд Filozoficzny,
rocznik XXV, rok 1932, str. 233-244).

Tok rozważań: 1) Rozróżnienie pragnienia
i chcenia. Góły czegoś chcemy, to:
a) tego pragniemy, b) jesteśmy
przekonani, że to należy do
sfery naszego czynu i / wywieramy
impuls, by to uczynić.
O celu można mówić tylko
w odniesieniu do tych rzeczy,
których chcemy.
2) Kwestja przynależności do
sfery czynu i połączenia z tem
kwestja sprawstwa.
3) Stanunek sprawstwa do celu.
Nie wszystkie, czego Jan jest

opracą, jest jego celem. Do tego
koniecznym, by jakaś rzecz nazwać
celem trzeba nie tylko być opacą,
lecz trzeba być ugruntowanym opacą.
4) Definicja celu: „To, że P w chwili k
jest celem Jana to tyle, co Jan we
wczesniejszej chwili s wywarł impuls
dowolny, aby P w chwili R.”

184

Seminarjum Filozoficzne.

Kronika

Zebrania z dnia 14. X. - 1935. r.

Obecni: Według listy obecności.

Treść zebrania stanowi: I. - Ogólne zapoznanie członków z zadaniem i celami seminarjum.
II. - Analiza oraz interpretacja artykułu Eugenjusza Geblerica p. t. „Analiza pojęcia celu”.
(Przegląd Filozoficzny, rocznik XXIV, rok 1932, nr. 233-244).

Tok rozważań: 1) Rozróżnienie dwóch zakresów, w jakich może być używane pojęcie celu. Autor tu zaznacza, że będzie traktował tylko o pojęciu celu w odniesieniu do dowolnych działań ludzkich i wyjątkiem dla czego tak czyni.
2) Rozróżnienie rzeczy należących do sfery czynu danego członka i rzeczy, leżących poza tą sferą.

Pierwszych można chcieć, drugich
tylko pragnąć. Na to, żeby czegoś
chcieć trzeba do pragnienia
dodać impuls skierowany na
to, by to, czego pragniemy,
uzyskać.

Seminarium
filoxericum.

Roll akad.

1936/37

202

Seminarium Filozoficzne.
Kronika
Zebrania z dnia 7. czerwca 1938. roku.

Obecni: Według listy obecności.

Przedmiot rozważań: Rozprawa p. prof. dr. Tadeusza
Krzyszewskiego p. t.: „Pozytywizm a idealizm
w pojmowaniu nauki.”

Tok rozważań: I. Powtórzenie zawadniczych
myśli zawartych w poprzednio omówionej
rozprawie prof. dr. Jana Łukaniewicza: „O nauce”.
II. Analiza oraz interpretacja rozprawy prof.
Łukaniewicza „O nauce”.

- 1) Pozytywistyczne i idealistyczne określenie nauki.
- 2) Zarzuty stawiane idealizmowi przez pozytywistów i replika idealistów.
- 3) Konunek prawdy do wiary w pojęciu pozytywizmu i idealizmu.
- 4) Zadania nauki w ujęciu pozytywistów i idealistów.

5) Cele nauki w skretleniu pozytywizmu i idealizmu.

6) Praktyczne traktowanie nauki jako środka przez pozytywistów, a jako celu przez idealistów.

7) Konkluzje rozprawy:

a) Sprzeczność idealistów i pozytywistów sprowadzana do dwóch przeciwnych sobie zdań egzystencjalnych.

b) Jedno stanowisko, jak u drugiego, jest jedynie hipotezą, której uzasadnienia należy szukać.

Seminarium Filozoficzne.

Kronika

Zebrań z dnia 14 czerwca 1938 r.

Obecni: według listy obecności.

Przedmiot rozważań: Rozprawa p. prof. dr. Tadeusza Czeżowskiego p. t.: „Zagadnienie kryterium prawdy w trzechstlecie kartezjańskie”.

Tok rozważań: I. Powtórzenie głównych myśli zawartych w rozprawie prof. Czeżowskiego p. t.: „Pozytywizm a idealizm w pojmowaniu nauki,” oraz podkreślenie jej związku z rozprawą obecnie omawianą.

II. Analiza rozprawy o zagadnieniu kryterium prawdy.

- 1) Teorie dedukcyjne.
- 2) Nauki o faktach.
- 3) Kryterium prawdy w teoriach dedukcyjnych i w naukach o faktach.
- 4) Aksjomaty jako przedstawienia czy ostateczne przekonania.

205

Seminarium Filozoficzne.

Kronika

Zebrania z dnia 31 maja 1938 r.

Obecni: według listy obecności.

Przedmiot rozważań: Rozprawa prof. dr. Jana Łukasiewicza p. t.: „O nauce”.

Tok rozważań: I. Powtórzenie.

1) Jak odróżnić zwiędzenia naukowe od niernaukowych.

2) Charakter źródeł nauki.

3) Metody nauki i jej zadania.

II. Rozważanie poszczególnych kwestyj:

1) Pojęcie prawdy u prof. Łukasiewicza oraz związane z nim pojęcie rzeczywistości.

2) Pojęcie celu nauki: cel ludzi zajmujących się nauką, i cel nauki jako takiej.

3) Prośby rozumienia i zaspakajania ogólnoludzkich potrzeb intelektualnych.

Seminarium filozoficzne.

Kronika

Zebrania z dnia 24 maja 1937 r.

Obecni: Według listy obecności.

Przedmiot rozważań: Rozprawa dr. Mariana

Bronowskiego p.t.: „Humanistyczne i empiryczne
pieniastki w nauce” oraz rozprawa

Prof. dr. Jana Łukasiewicza p.t.: „O nauce.”

Temat rozważań: I. Powtórzenie.

1) Określenie nauki Bronowskiego,

2) Pieniastki empiryczne i humanistyczne
nauki w ujęciu Bronowskiego.II. Analiza oraz interpretacja rozprawy

Prof. dr. Jana Łukasiewicza p.t.: „O nauce?”

1) Charakter i odrębny nauki.

2) Cechy charakterystyczne prawdy
naukowych.

3) Rodzaje rozumowania.

4) Pieniastki aprioryczne i empiryczne
w nauce.

Kronika

Zebrań z dnia 10 maja 1937 r.

Obecni: Według listy obecności.

Przedmiot rozważań: Rozprawa dr. Mariana
Borowskiego p. t.: „Humanistyczne
i empiryczne piemiastki w nauce.”
dwór, 1913.

Tok rozważań: 1) Referat i koreferat
z wyżej wymienionej rozprawy.

2) Dyskusja nad rozprawą oraz jej
analiza.

a) Wiedza potoczna i naukowa.

b) Nauka w pojęciu instrumentalizmu.

c) Piemiastki empiryczne i humani-
styczne w nauce.

d) Postulaty humanistyczne w nauce.

e) Postulaty empiryczne w nauce.

Kronika

Zebrańia z dnia 26. IV. 1937. roku.

Obecni: Według listy obecności.

Przedmiot rozważań: Rozprawa prof. dr.

Jerzego Landego p.t.: „O t.z.w.

socjologii nauki” (rozdział 6-ty).

Tok rozważań: I. Powtórzenie: Teori Petrzyńskiego.

1) Określenie poglądów naukowych i rzeczywistości społecznej.

2) Tendencje kierujące zmianami ocen.

3) Podział doktryn etycznych społecznych.

II. Zastrowanie teorii Petrzyńskiego do zagadnień socjologii nauki.

III. Socjologia nauki w odniesieniu do nauki etycznych i filozoficznych.

1) społeczne usadnienie doktryn Platona i Arystotelesa.

2) społeczne usadnienie systemów późniejszych.

IV. Powtórzenie treści rozprawy:

a) postawienie zagadnienia, b) historia doktryn naukowych, c) genezyjne sformułowanie poglądów naukowych, d) historia i program socjologii nauki, e) obecny stan socjologii nauki, f) system Petrzyńskiego.

217

Seminarium Filozoficzne.

Kronika

Zebrania z dnia 19 kwietnia 1937 r.

Obecni: Według listy obecności.

Predmiot rozważań: Rozprawa prof. dr. Jerzego Landego p. t.: „O sile zwanej socjologią nauki” (rozdział VI-ty).

Tok rozważań: I. Powtórzenie.

- 1) Zadania socjologii nauki wobec zadań historii doktryn naukowych.
- 2) Niekonadyplczamowych sygników w socjologii nauki:
 - a) Złe postawienie zagadnienia.
 - b) Brak określenia pojęć.
- 3) Przyczyny niskiego stanu socjologii nauki:
 - a) deficyt w naukach humanistycznych,
 - b) praktyczny punkt wyjścia,
 - c) wpływ teorii Marxa.

II. Teoria Petruszyckiego.

- 1) Określenie poglądów naukowych, specjalnie poglądów społeczno-etycznych.
- 2) Określenie rzeczywistości społecznej.
- 3) Konunek między rzeczywistością społeczną a poglądami naukowymi.
- 4) Cechy etyczne i ich zmienność.
- 5) Podział doktryn etycznych społecznych według ich stosunku do rzeczywistości społecznej.

Kronika

Zebrań z dnia 15. III. - 1937. roku.

Obecni: według listy obecności.

Przedmiot rozważań: Analiza oraz interpretacja rozprawy prof. Jerzego Landego p.t.: „Otzw. socjologii nauki?”

Tok rozważań: 1) Powtórzenie.

- a) marksizm i jego krytyka;
- b) marksizm niemiecki i rosyjski.

2) Analiza oraz interpretacja rozdziału V-ego i VI-ego wymienionej rozprawy.

a) Poglądy Mannheim'a.

- 1) Kładki programowe teorii Mannheim'a;
- 2) Kładki marksovskie jego teorii;
- 3) Kładki niemarksovskie jego teorii;
- 4) Niektóre tezy Mannheim'a.

b) Poglądy Schelera, oraz ich krytyka.

c) Poglądy René Hubert'a.

d) Przechyby obecnego ruskiego stanu socjologii nauki.

1) Kłopot nauki humanistycznych i socjologii;

2) Niekwestionowanie natury pedantów

i nadbudowy.

- g) błąd metodologiczny.
- e) Historyczne przebiegi tego stanu nauk humanistycznych i socjologii.
 - α) Praktyczny punkt wyjścia tych nauk;
 - β) Wpływ marksizmu.

Kronika

Zebrańna z dnia 8 marca 1937. roku.

Obecni: Według listy obecności.

Przedmiot rozważań: Analiza oraz interpretacja rozprawy prof. Jerzego Ławieckiego p.t.: „O.t.zw. socjologii nauki.”

Tok rozważań: I. Powstanie.

II. Analiza oraz interpretacja rozdziału V-ego wyżej wspomnianej rozprawy.

- 1) Marksizm i różne jego interpretacje.
- 2) Krytyka marksizmu.
- 3) Pooglady Mannheim'a i jego stosunek do Marksa.
 - a) krytyki marksowskie jego poglądów.
 - b) krytyki niemarksowskie jego poglądów.
 - c) uznanie wzajemnej zależności ideologii i podłoża.
- 4) Zróżnicowanie pojęcia klasy.

Seminarjum Filozoficzne.

Kronika

Zebrań z dnia 1 marca 1937 r.

Obecni: Według listy obecności.

Przedmiot rozważań: Analiza oraz interpretacja IV-tego rozdziału rozprawy prof. Landego p. t.: "O t. zw. socjologii nauki."

Tocło rozważań: I. Powtórzenie.

- 1) Związek socjologii nauki z teorią poznania i wynikiem badań konwulsyjnej.
- 2) Źródła historyczne pomieszczenia stanowiska genezy i epistemologicznego.
- 3) Pośrednicy współczesnej socjologii nauki: Marx i Hegel, ich poglądy oraz krytyka tych poglądów.

II. Współczesna socjologia nauki:

- 1) Poglądy Jerusalem, Schelera i Mannheim.
- 2) Krytyka poglądów Mannheim: a) defektem nauki, b) niewłaściwa definicja prawdziwości, c) genera błędów Mannheim.
- 3) Współczesny marksizm.
- 4) Poglądy Grünwalda i ich krytyka.

Historia

Zebrań z dnia 22 lutego 1937. roku.

Obecni: Według listy obecności.

Przedmiot rozważań: Analiza oraz interpretacja IV-ego rozdziału prof. Landego p.t. „O socjologii nauki.”

Tok rozważań: I. Powtórzenie.

1) Związek socjologii nauki z jej poznaniem i jego skutki.

2) Związek pomiarowania stanowiska genezytycznego i epistemologicznego.

II. Poprzednicy socjologii nauki i jej stan obecny.

1) Pooglady Hegla i ich krytyka.

2) Pooglady Maxa i ich krytyka.

3) Wypowiedzenia socjologii nauki.

a) Pooglady L. Jenusałerna,

b) Pooglady Maxa Schelera,

c) Pooglady Karola Mannheimra.

Kronika

Zebrańia z dnia 15. II. 1937. roku.

Obecni: Wedtling listy obecności.

Przedmiot rozważań: Analiza oraz interpretacja dzieła prof. Landego: "Stak zwaney socjologii nauki" (rozdział 3 i 4).

Temat rozważań: 1) Kontrowersie.

a) socjologia nauki i jej zadania;

b) Czy może socjologia nauki spełnić te zadania;

c) Stan nauk humanistycznych.

2) Stan nauk humanistycznych w Niemczech.

a) Znaczenie terminu "Kulturwissenschaften";

b) Teoria Rickerta i Schelera,

c) Teoria Mannheim'a.

3) Socjologia nauki a teoria poznania.

a) skutki wynikające ze związku teorii poznania z socjologią nauki;

b) geneza historyczna obecnego stanu socjologii nauki;

c) krytyka Hegla.

Kronika

Zebrań z dnia 8 lutego 1937 roku.

Obecni: Według listy obecności.
Przedmiotem rozważań było dzieło prof.
Jerzego Łandego p.t.: „O tak zwanej
socjologii nauki.”

Tak rozważań: 1) Powtórzenie.

a) Czym jest socjologia nauki
i jakie stawia sobie zadania.

b) Historia doktryn naukowych i jej
skorunek do socjologii nauki.

2) Analiza i interpretacja rozdziału
trzeciego omawianego dzieła:

a) Jaki jest zakres badań socjologii
nauki i jak jest ona pojmowana.

b) Stan nauk humanistycznych.

1) Nauki humanistyczne przyspirają
kryzys, jako reakcja przeciw pozytywizmowi.

2) Przyczyny i przykłady tego stanu
rzeczy.

3) Stan nauk humanistycznych
w Niemczech.

4) Krytyka obecnego stanu nauk
humanistycznych.

237

Seminarjum Filozoficzne.

Kronika

Zebrania z dnia 26. X. 1936 roku.

Obecni: Według listy obecności.

Przedmiot rozważań: Analiza oraz interpretacja
rozprawy prof. Jerzego Dandege:
"O tak zwanej socjologii nauki"
(rozdziały 1-3).

Temat Zebrania: 1) Powtórzenie.

a) Punktem wyjścia autora jest stwierdzenie powstania nowej nauki, zwanej "socjologią nauki."

b) Zagadnienia socjologii nauki.

c) Przedmiot rozprawy prof. Dandege.

2) a) Konturek historii porządkowej do socjologii.

b) Sprawa historii doktryn naukowych.

1) Stan obecny tej historii;

2) Błędy metodologiczne historii doktryn naukowych.

c) Rola socjologii w kontekście do historii doktryn naukowych.

d) Stan obecny socjologii.

Kronika

Zebrań z dnia 19. X. 1936. r.

Obecni: według listy obecności.

Treść Zebrania stanowi: I. Postępowanie.

II. Analiza oraz interpretacja drugiego rozdziału rozprawy prof. J. Landego p. t.:
"Otak zwanej socjologii nauki."

Także rozważań: I. Zagadnienia nowożytnej socjologii nauki i jej literatura.

a) Czy zagadnienia stosunku sta społecznego do poglądów naukowych mogą być rozpatrywane naukowo i jeżeli tak, to przez jaką naukę. Jest to niezależne zagadnienie omawianej rozprawy.

II. 1) O historii wogóle. Historia pojęcia ogólnie to historia społeczno-polityczna.

2) O historii doktryn naukowych:

a) Stosunek one metody referatu i recenzji;

b) metody do prowadzą do ahistoryzmu i antyhistoryzmu;

c) właściwa rola metody referatu i recenzji;

d) stan historii doktryn naukowych.

Fronika

Zebrańia z dnia 12. X. 1936 r.

Obecni: Według listy obecności.

Treść zebrańia stanowi rozprawa
prof. dr. Jerzego Dandego p.t.: "Ostatk
zwanej socjologji nauki", Kraków. 1935.
(rozdział I).

- Tok rozważań:
1. Wyjaśnienia bibliograficzne oraz biograficzne dotyczące tematu oraz osób wspomnianych w I. rozdziale omawianej rozprawy.
 2. Zagadnienia jakie stawia sobie socjologja nauki.
 3. Różnica jaka zachodzi między socjologją nauki a Wissenschaftstheorie, jak też między nią a logiką i teorią poznania.
 4. Literatura dotycząca zagadnień socjologii nauki.
 5. Cel rozprawy prof. Dandego.
Celem tym jest zbadanie czy zagadnienia dotyczące wpływu Sta społecznego na poglądy naukowe mogą być naukowo rozważane,

a jeżeli tak, to czy należą one do
sociologii.

812

Seminarium

filozoficzne.

Roll akad. 1932/38.

302

Seminarium Filozoficzne
K r o n i k a

Zebrania z dnia 13. VI. 1938 r. wcz.

Obecni: Leotug listy obecności.

Treść rozważań: I. Powołanie.

II. Analiza oraz interpretacja ostatniej części VII rozdziału dzieła Lips'a p. T. „Das Problem der Willensfreiheit“, Berlin - Leipzig, 1919.

Ton rozważań: T. 1) Konsekwencje, wynikające z poglądu autora na kwestię „wolności i zstępowania“ woli ludzkiej.

2) Krytyka wątpliwych, nasuwających się w związku z zagadnieniem „dobra i zła“.

II. 1) Zaprzeczenie

przez autora związku, rękoma za-
-stępującego między pojęciem wol-
-ności woli i pojęciem oceny.

2) Dobra wola

czyli wola, zgodna z powszechnymi,
przez nią, edukacyjnymi zasadami,
jako podstawa rozwinięcia dobra i
zła.

a) Dobrem jest po-

-stępowanie i celny prawa powszechnego,
wiążącego ludzi społecznie.

b) Złem jest wyła-

-nywanie się ze społeczności.

3) Problem kary.

a) Modyfikacja pojęcia kary:
kara, pojęta nie jako odplata,
ale jako funkcja społeczna.

b) Nowe pojęcie kary uwalnia
ludzi od wyroków rannienia i
rozpaczy.

Kronika

Zebrań z dnia 30. v. 1938 roku.

Obecni: Według listy obecności.

Treść rozważań: I. Powtórzenie.

II. Analiza oraz interpretacja 2. i 3. części VII rozdziału dzieła Lipsa p.t. "Das Problem der Willensfreiheit," Berlin, Leipzig, 1919, str. 118-125.

Ton rozważań: I. Konsekwencje, dające się wskazać wyczerpująco z podanego przez autora sposobu rozwiązywania zagadnienia:

a) Zaprzeczenie wolności postępowania.

b) Zaprzeczenie wolności sensu.

c) Zaprzeczenie istnienia wartości.

II. 1. Sygnalizację przez
autora, iż powyższe rozumowanie nie
wynisiam błędnego rozumowania.

2. Porytkowa od-
powiedzi na powyższe zarzuty:

a) Jak należy rozumieć dobro
i zło: α) Dobrem jest to wprost, co
co sprzyja związnowi.

β) Złem jest wyformywanie się
ze związku.

β) Problem ramy

γ) Komunikacje ogólne.

254

Seminarium Filozoficzne.

K r o n i k a

Lebrania z dnia 23. V. 1938 roku.

Obecni: Zebranie lady obecni.

Treść rozważani: I. Powstanie.

II. Analiza oraz interpretacja ostatniej części VI rozdziału oraz 1. części VII rozdziału dzieła Lipps'a p. t. "Das Problem der Willensfreiheit", Berlin-Weipzig, 1919, str. 117-118.

Tok rozważani: I. Rozwinięcie dwóch sposobów pojmowania etowienia, jako podstawa do rozwiązania zagadnienia „wolności i skłopotowania” jednego i tego samego działania etowienia.

- a) Pogląd naiwny, ujmujący człowieka, jako istotę odrębną, samodzielną.
 b) Pogląd krytyczny, ujmujący człowieka w jego zależności od wpływów przeszłości i od „życia ogólnego”.

II. 1. Wiadomości ludzka, jako źródło dwóch sposobów pojmowania człowieka.

a) Rozróżnienie w świadomości przelę, łacznie ze sobą występujących, elementów: 1) poznanie siebie samego

2) poznanie przedmiotów zewnętrznych 3) związek między nami a przedmiotami zewnętrznymi.

2. Konkluzje, dające merowo się wyznaczyć z krytycznego pojmowania człowieka:

- a) zaprzeczenie wszelkich wartości.
 b) zaprzeczenie wolności celny.

3. Stwierdzenie przez autora braku maradnictwa powyższych wniosków.

257

Seminarium Filozoficzne
Kronika

Zebrańia z dnia 16. V. 1938 roku.

Obecni: Sedług ludy obecni.

Treć rozważań: I. Powtórzenie

II. Analiza oraz in-
-terpretacja 2. i 3. części VI rozdziału
książki Lipps'a p. t. "Das Problem
der Willensfreiheit", Berlin - Leipzig,
1919, str. 107 - 115.

Jedno rozważań: I. 1. Pojęcie przez
autora woli, jako czynnika motywują-
-cego działania motywów.

2. Porównanie wy-
-skazanego przez autora pojęcia woli
a) z pojęciem węższym woli.
b) z pojęciem węższym woli.

II.1. Teoria Schopenhauera, ja-
-ko wyraz pewnego pojęcia woli.

2. a) "Wolność" woli w obszarach
-cerciu wewnętrznych: a) Wola, pojmowana
jako porządek działań ludzkich.

β) Analiza osobowości.

b) Przeciwdziałanie nain-
-nego i krytycznego pojmowania eto-
-wiczna, jako podstawa do rozwiąza-
-nia problemu "wolności i sterowania"
ludzkiego postępowania:

a) Nainne pojmowanie etowiczna bez
związku z "życiem ogólnym."

β) Krytyczna analiza osobowości
etowiczna. Rozróżnienie etadwina
empirycznego i paraempirycznego.

Seminarium Filozoficzne.

Kronika

2 tomią 9. V. 1938 roku.

Obecni: Według listy obecności.

Treść rozważań: I. Powstanie.

II. Analiza oraz interpretacja 2. części VI rozdziału dzieła Hippis'a p. t. „Das Problem der Willensfreiheit”, Leipzig - Berlin, 1919, str. 105-107.

Tok rozważań: I. Rozważania metafizyczne, jako wstęp do rozważania problemu wolności woli.

a) monizm biologiczno-fizyczny: świat, jako „tycie ogólnie”.

b) paralelizm biologiczno-fizyczny: świat fizyczny i witalny, jako

dwie dziedziny „ogólnego życia”

c) Różnice między światem fizycznym i światem witalnym:

Świat fizyczny cechuje: podzielność
bezwładność
solowiatypanie

przejmym w świecie fizycznym jest równo-
-nie i jednorodność.

Świat witalny cechuje: integralizm
pamięć
oddziaływanie

motywacja w świecie witalnym jest nie-
-jednorodność

II. Analiza pojęcia

woli, wypracowanego przez autora na
podstawie poprzednich rozważań:

a) Wola, jako czynnik wiary, decydujący
przy działaniu motywacyjnym.

b) Rozróżnienie woli i wolnej woli. Te
ostatnią posiadają ludzie.

c) Rozszerzenie pojęcia woli może doprowadzić do poglądu, którego zwolennikiem był Schopenhauer.

Seminarium Filozoficzne.

Kronika

z dnia 25. IV. 1938 roku.

Obecni: Hedling listy obecności.

Treść referatów: I. Powtórzenie

II. Analiza oraz interpretacja 1. części VI rozdziału dr. Lippsa p. t. „Das Problem der Willensfreiheit,” Leipzig - Berlin, 1919, str. 96 - 105.

Ton referatów: I. 1. Zakożenia metafizyczne potrzebne do rozwiązania problemu wolności woli. a) Przedstawienie świata jako „zycia ogólnego.” b) Świat fizyczny oraz świat widalny, jako przejawy „zycia ogólnego.”

c) Różnice, zachodzące między światem fizycznym a widalnym: α) świat fizyczny cechuje: połączoność
bezwzględności

β) świat widalny cechuje: integralizm
pauzy (jako szczególny przypadek prawa wypływu).

II. Wstęp. 1. Postawienie zagadnienia (jak do się dzieje, iż uważamy się za wolnych, mimo że jesteśmy częścią „życia ogólnego”. 2. Wskazanie okoliczności porównania: ujmowanie współzależności wprostych rzeczy oraz ich samodzielnosci. Treść g'łówna: przedstawienie dwóch obrotów rzeczywiście: fizycznej i widalnej: a) Jednorodność obrótania przycygn w świecie fizycznym.

b) Niejednorodność obrótania materii w świecie widalnym.
Zakończenie: hipoteza o istnieniu woli w świecie widalnym.

266
Seminarjum Filozoficzne

K r o n i k a

Zebrań z dnia 14. III. 1938 roku.

Obecni: Według listy obecności.

Trzeci rozwarioni: I. Powtórzenie

II. Analiza oraz interpretacja ostatniej części V. rozdziału dzieła Lipps'a p. t. „Das Problem der Willensfreiheit“, Berlin - Leipzig, 1919, str. 88-96.

Trzeci rozwarioni: I. 1. Argumenty, przemawiające za istnieniem „powszechnego zycia”: a) zaprzeczenie pluralizmu na podstawie wywodów epistemologicznego.

b) Uwierodzenie współzależności wszystkiego, co istnieje na

podstawie rozwarian ontologicznych.

2. Pojęcie „pawrzeck-
-nego życia”, jako energii przejawiają-
-cej się w sposób różnorodny.

II. 1. Wskazanie różnic między procesami fizy-
-kalnymi a życiowymi: a) procesy fizy-
-kalne są podległe fizycznemu.

b) procesy życio-
-we są całościowe, różnymi od swych
człści, nie dających się odrębnie
fizycznie. Istota ich polega na
umowie.

2. Komunikacja, do-
-tyczająca różnic między fizy-
-kalnymi a życiowymi:
a) Podległość procesów fizykalnych
jest nieograniczona

b) Podległość abstrakcyjna procesów życio-
-wych jest ograniczona. Punktem granicznym
ich podległości jest proces fizykalny.

3. Rozróżnienie
dwóch rodzajów prawidłości: fizykalnych
i statystycznych.

268

Seminarjum Filozoficzne
Kronika

Lebrania z dnia 7. III. 1938 roku.

Obecni: Hedlung listy obecności.

Treść rozważań: I. Powtórzenie.

II. Analiza oraz interpretacja 2. części V. rozdziału dzieła Lippsa p. t. „Das Problem der Willensfreiheit”, Berlin - Leipzig, 1919, str. 81-84.

Ton rozważań: I. Wskazanie programu dalszych rozważań:

znalezienie wspólnego źródła dwóch dziedzin teorii:

francuskiej i polskiej.

z konieczności
należącego rozróżnienia dwóch

powyższych dziedzin rzeczywistości.

II. Dyskusja

w związku z porównaniem wspólnego źródła fizycznej i psychicznej działalności rzeczywistości.

1) Nowożytny pogląd na świat, jako przeciwstawienie do pluralizmu nie-świadomego dualnego oraz jako podstawa znalezienia „powszechnego źródła” czyli źródła wspólnego powyższych dziedzin rzeczywistości.

2) Dyskusja, dotycząca nowożytnego poglądu na świat.

3) Przedstawienie tego poglądu przez przeciwstawienie go poglądom starożytnym i średnio-wiecznym.

272

Seminarium Filozoficzne

Kronika

Zebrań z dnia 21. II. 1938 roku.

Obecni: Leotling listy obecności.

Treść zebrań: I. Powtórzenie

II. Analiza oraz in-

-terpretacja ostatniej części IV. rozdziału.

Tu oraz 1. części V. rozdziału obrała

Lippis'a p.t., "Das Problem der
Willensfreiheit," Berlin - Leipzig, 1919,
str. 68-81.

Ton zebrań: I. 1) Rozróżnienie przez
autora dwóch etapów w rozwoju
historycznym zagadnienia wolności woli.

2) Broun wiściado-

-wienia różnicy między "stwierdzeniem się
przyczynowym" a "okolicznością ludzkim".

w 1. etapie rozwoju zagadnienia wolności
woli.

II.1. Uświadomienie odęb-
ności „działani mechanicznych” w nowo-
żytnym przyrodzonoznawstwie.

2. Uchwycenie przez
Kanta odębności życia psychica-
nego, wyrażającego się w poznaniu i
działaniu.

a) Rozróżnienie w po-
znaniu i działaniu materii i formy.

b) Pojawienie się za-
gadnienia „wolności i skrupuła”
w teorii Kanta.

3. Filozofowie, wska-
żający rozwiązania powyższe zagadnie-
nie:

a) Fichte: teoria „jawni.”

b) Schelling: teoria „decyzji.”

c) Schopenhauer: teoria „objek-
tywizacji woli.”

4. Program rozwiązań
metyforycznych: szukanie wspólnego źródła
dla obu stron isoty ludzkiej: filozoficznej i psychologicznej.

Seminarjum Filozoficznë
Kronika

Zebrańia z dnia 7. II. 1938 ronu.

Obeeni: Wotduq listy obeeni.

Treći rowarai: I. Powstowzenie

II. Analiza ona in-

-terpretacja 4. części IV. rozdziału
działa Lippsa p. 7., „Das Problem
der Willensfreiheit“, Berlin-Leipzig,
1919, str. 63-68.

Treći rowarai: I. Krytyka po-
gładów Hume'a.

II. Referat po-

-gładów Leibniza: a) Pluralizm
spiritualistyczny: świat jako
zespół jednostek niematerial-
nych i niepodzielnych czy li

monad.
monad.

b) Życie psychiczne
c) Dyspozycja do roz-

-woju życia psychicznego.

d) cztowian jako zes-

-pół, stworzony z monady centralnej, czyli
oluszy i grupy monad, tworzących cia-
-ło.

e) Zgodności między

własną, freścią psychiczną, monad
i tem, co się dzieje zewnątrz nich.

f) Harmonija przed-

-tem ustanowiona" czyli zgodności
dwóch zregionów: części psychicznych
i zjawisk zewnętranych.

g) Wspólny porzą-

-tek porządku w świecie i rozwoju
psychicznego monad.

2) Referat poglądów

Kanta na naturę życia psychiczne-
-go.

a) Rozróżnieniu w po-

-znaniu i chreniu "elementów, po-
-chodzących ze świata fizycznego
i z nas samych.

Seminarium Filozoficzne
 Kronika

Zebrań z dnia 31. I. 1938 roku.

Obecni: Według listy obecności.

Treść rozważań: I Powtórzenie

II Analiza oraz

interpretacja 4. części IV rozdziału
 dzieła Lipps'a p.t. „Das Problem
 der Willensfreiheit“, Berlin - Leipzig,
 1919, str. 60-68.

Tok rozważań: I Celemi charakte-

-rystycznym empiryzmu angielskiego:

a) rozważania życia psychicznego
 niezależnie od zjawisk fizycz-
 -nych.

b) atomizm psychiczny

c) mechanizm psychiczny

d) Determinizm.

II 1) Kuybyra poglądów Hume'a: a) braku wyjaśnienia pojęcia „charakteru” („osobowości”).

leś nie zdawanie sprawy z różnicy między egzystencją fizyczną a psychiczną.

c) zatarcie różnicy między „impetum” („trieb”) a wolą.
2) Analiza zarządów Lipps'a: ad a) z punktu widzenia

psychologii atomistycznej Hume daje wyjaśnienie pojęcia „osobowości”. „Osobowici” pojmują on, jako względnie trwałe skupienia atomów.

ad b) z punktu widzenia psychologii atomistycznej Hume ma- wioldno sprzynie zjawiska psychiczne

ad c) z punktu widzenia psychologii atomistycznej Hume wyklarując charakteryzuje wolę.

Seminarium Filozoficzne
 KRONIKA

Zebrania z dnia 24. I. 1938 roku.

Obecni: Notulug listy obecności.

Treść rozważań: I. Powstanie.

II. Analiza oraz interpretacja 3. części IV rozdziału dzieła Lippsa p. t. "Das Problem der Willensfreiheit," Berlin-Lipsig, 1919, str. 54-60.

Tok rozważań: I. Teorje: Descartes'a i Spinozy nie rozwiązują problemu wolności i skrepowania woli ludzkiej.

II. 1) Ogólny wstęp - ka na poglądy filozofów empiry-
-ków angielskich.

2) Rozwinięcie po-

-głędów Hume'a: a) Zależności przy-
-czynowa czynów ludzkich:

1) Świerokiem jej zależność i jej u-
-zasadnienie.

2) Polemika z poglądem przeciwnym.
b) Odpowiedzial-
-ności za czyny ludzkie

3) Konkluzja

wynodów Hume'a:

a) Świerokiem braku różnicy między
-obcy czynami ludzkimi i zjawiska-
-mi przyrody.

b) Świerokiem braku wolności woli.

283

Seminarjum Filozoficzne
Kronika

Lebmania z dnia 17. I. 1938 rrrrr.

Obecni: Heotlug listy obecności

Treść rozważań: I Powtórzenie
II Analiza oraz in-
-terpretacja 2. części IV rozdziału dzie-
-ła Lipps'a p.t. „Das Problem der
Willensfreiheit,” Berlin - Leipzig, 1919,
str. 49-54.

Ton rozważań: I Rozwinięcie roli i
„trieb” („peda,” „beurteilung”).
a) Wola, jako coś, co jest związane
z dążeniem celowym.
b) „trieb” („beurteilung”), jako epór, sta-
-wionym wpływom imprezów zewnętrz-
-nych.

II. 1) Referat i krytyka
 poglądu Descartes'a: a) Referat:
 2) Rozróżnienie rzeczy przestrzennych
 i myślowych.
 3) Wzajemne odnośności do ciała przed-
 stawiamy na przykładzie o ma-
 -nie, turcjiach. b) Krytyka:
 4) Brak wyjaśnienia wzajemnego od-
 -nośności duszy i ciała.

2) Referat poglądu
 Spinozy: a) Równoległość dwóch re-
 -gnów: psychicznych i fizycznych,
 tworzących asymblety jednej sub-
 -stancji.

b) Determinizm, występujący
 w każdym z tych regnów.

3) Konkluzja:
 Oba, wyżej zreferowane poglądy nie
 rozwiązywały problemu „wolności i
 skrepania” woli człowieka.

Seminarium Filozoficzne

Chronika

Zebrańca z dnia 10. I. 1938 r.

Obecni: Według listy obecności.

Treść rozważań: I. Powtórzenie.

II. Analiza oraz interpretacja 1. części IV. rozdziału obrała Lipska p.t. „Das Problem der Willensfreiheit,” Leipzig-Berlin, 1919, str. 43-49.

Tok rozważań: I. Poglądy na świat i naturę człowieka, wyznawane przez Arystotelesa i św. Augustyna, nie wyjaśniają problemu „wolności i skrupałowienia” woli w jednostnym i tym samym działaniu człowieka.

II. 1. Nowieranie do nauki o woli.

a) Nauka o woli jest krokiem naprzód
w badaniach druzni demokratycznej omali-
nie psychiki ludzkiej.

b) Nauka o woli nie rozwinia pojęć:
woli i „bezwładności” („trieb”).

2. Wola a „bezwładność” („trieb”).

a) Pojęcie „woli” związane z pojęciem „dąże-
nia do celu”.

b) „Trieb” jako skłanianie pod wpły-
wem impulsów zewnętrznych.

3. Jaka pojęcie „trieb” miało się w me-
chanice nowożytnej.

a) Teoria Keplerowa, podająca opis me-
chaniki planet.

b) „Tryk prawa” Keplera. Formułowanie me-
chaniki zasady bezwładności.

c) Teoria Galileusza, ewoluująca demokratyczną
zasadę bezwładności.

d) Teoria Newtona, dająca teoretycznie
wysadnienie ośmi teorii opisanej Ke-
plerem.

K r o n i k a

Lebrania 2 olma 6. XII. 1937 roka.

Obeemi: Neottug listy obeerisii.

Treie' rovwazoini: I. Poo'oo'ozemie.

II. Analiza oraz in-
-terpretacja 2. czesci III. rozdziala o-
-bita Lipps'a p. 7. „Das Problem der
Willensfreiheit“, Leipzig und Berlin, 1909,
Str. 32-43.

Tok rovwazoini: I. 1. Wiara jako jeden
z objawow woli. a. Swojakie znarze-
-nie wiary: a) wiara w setnie religij-
-nym b) wiara w sensie psyclo-
-logicznym.

II. 1. Tok nie mak-
-izy rovwazoini' stosunek woli do k-
-...

-kiej do woli Boskiej? Nie należy
 uważać, iż wola ludzka jest częścią
 woli Boskiej i, co za tym idzie, nie-
 samodzielna.

2. Jak należy pojmo-
 -wać stosunek woli ludzkiej do Bos-
 -kiej? Stosunek ten należy poj-
 -mować w ten sposób, iż wola ludzka
 -ka jest nierawna, bo została stwo-
 -wiona przez wyjątkowo nie
 kreujący jej wolności.

3. Konkluzja: św. Au-
 -gustyn nie stawia problemu powię-
 -żania „wolności i skrepania” w jednym
 i tym samym czyni.

4. Konkluzja, jaką wys-
 -nuł Luther z nauki św. Augustyna:
 determinizm i predestynacja.

5. Ogólna konkluzja
 z całego II rozdziału: bezwzględnie jest
 rzekanie rozwiązania problemu „wolności
 i skrepania” w uogólnieniu wyników obserwacji
 psych. na cały wszechświat.

Seminarium Filozoficzne

Chronika

Zebrań 2 obr. 29. XI. 1937 roku.

Obecni: Według listy obecności.

Treść rozważań: I. Powstanie

II. Analiza oraz interpretacja 1. części 3. rozdziału dzieła Dippa p. t. „Das Problem der Willensfreiheit“, Leipzig und Berlin, 1919, str. 31, 32.

Tok rozważań: I. Poglądy neoplatonickie na źródła ludzkiego działania.

II. 1. Wstęp.

2. Wiara i porównanie. a) Wiara nie jest najwyższym stop-

- niem porwania symptomego.

b) Liara jest nieka przez sw. Au-
- gustyna w owojowi zposib:

2) w sensie teologicznym — jest to
niekypczy art porwania metafizy-
- nego.

3) w sensie psychologicznym — jest
to art uenania ulego.

3. Liara, jako jeden
z przejawów woli, karbatujący całe
życie psychiczne człowieka.

Seminarium Filozoficzne.

H r o n i k a.

Zebrań 2 dnia 22. XI. 1937. roku.

Obecni: Według listy obecności.

Treść referatów: 1. Powstanie.

2. Analiza oraz interpretacja 2. części II. rozdziału dzieła Lippsa p. t. „Das Problem der Willensfreiheit“, Leipzig und Berlin, 1919, str. 22-30.

Ton referatów: 1. Poglądy Platona i Arystotelesa na istotę człowieka i jego działania.

2. A. Zestawienie poglądów Platona i Arystotelesa.

a) różnice: 1) według Platona istota człowieka jest duszą rozumna; według

zai Apyctotelesa — dura rotunda jest
tylko kryciq istoty czlowieka.

β) Platon inaczej pojmuje dzialanie wol-
-ne, niz Apyctoteles.

6) Podobienstwa: α) rozumie poezajku dzia-
-lania czlowieka w nim samym.

β) oddzielaniu postepowa-
-nia wolnego i niewolnego.

γ) nieuswiadomienie pro-
-blemu „wolnoci i skrepowania” woli.

B. Przedstawienie nauki
stwierdziej inoplatonkiej. Zasadnicze trzy:

a) Czlowiek jest wolny
β) postepowanie jest podporzadkowane
Opakowaniu.

γ) Opakowanie nie kreguje ludzkiej
woli.

Konkluzja. Koniecznoci rozumienia za-
-sadly wrzeclinstata innej, niz dotad
przyjmwano w celu rozwizania pro-
-blemu „wolnoci i skrepowania” woli.

Seminarium Filozoficzne.

Kronika

Zebrań z dnia 15. XI. 1937 roku.

Obecni: Zolting listy obecności.

Treść rozważań: I. Powstanie

II. Analiza oraz in-

-terpretacja 1. części 2. rozdziału dzieła Lipps'a p. t. „Das Problem der Willensfreiheit, Leipzig und Berlin, 1919, str. 14-22.

Tok rozważań: I. Badanie natury człowieka, jako program dalszego postępowania z celu rozwiązania problemu „wolności i skrupowania”.

II. Badanie natury człowieka, jako jedno z zasadniczych zadań Filozofii.

1. Przeofilozoficzny czyli mitologiczny

-ny pogląd na świat i naturę człowieka.
 Celem tego poglądu: a) nowym realizm.
 b) antropomorfizm.
 c) myślenie kerypragm-
 -nowe.

2. Filozoficzny pogląd na świat i na-
 -turę człowieka: a) Poglądy filozofów przed-
 -sokratycznych, poszukujących "istoty" wszech-
 -świata. Rozumienie określenia tej "istoty" i
 zgniewajęcej się zalecaniu jej rozumienia Ros-
 -mologicznych. b) Poglądy Demoklesa.

c) Poglądy Platona, u-
 -patrującego "istotę" człowieka w jego
 rozumie i określającego "wolę" działania
 -nie, jako "działanie zgodne z rozumem".

d) Poglądy Arystotelesa.
 Określenie "działania wolnego", jako
 działania według własnego posta-
 -nowienia.

Seminarium Filozoficzne.

Kronika

Lebrowia z dnia 8. XI. 1937 roku.

Obecni: Leottug lady obecności.

Treść referatów:

I. Powstanie.

II. Analiza oraz interpretacja 2. części

I. rozdziału dzieła Lipps'a p.t. „Das Problem der Willensfreiheit“, Leipzig und Berlin, 1919.

Ton referatów:

I. Wznanie przez autora dualistyczności w postępowaniu człowieka: wolności i niepowolania.

II. A. Przedstawienie teorii Komba, jako jednego ze sposobów rozwią-

-Zaima owej "dwoistości."

1. Rozróżnienie dwóch sposobów postępowania: a) postępowanie pod wpływem motywów czyli postępowanie celowe. b) postępowanie z wyłączeniem wszelkich motywów.

2. Rozróżnienie dwojakiiej "istoty" człowieka: empirycznej i poza empirycznej.

B. Ilustracja teorii Kantsa na przykładzie Schillera.

C. Programu dalszego postępowania z celu usunięcia przeszkód, przewidywanych w teorii Kantsa: "wglębianie się" w naturę człowieka.

304

Seminarium Filozoficzne.

K r o n i k a

Lebrania z dnia 25. X. 1937 roku.

Temat: Wodług listy obecności.

Treść rozważań:

Analiza oraz interpretacja 1. części
I rozdziału dzieła Lippsa p. t.
„Das Problem der Willensfreiheit,
Leipzig und Berlin, 1919, strony 5-8.

Ton rozważań:

I. Postawienie zagadnienia wolności
woli przez przytoczenie argumentów
dwóch odmiennych co do tego sta-
nowiska: indeterminizmu i determiniz-
-mu.

1. Argumenty za „wolnością woli:

a) etymologia dzialania wedlug własnych postanowien.

b) Nieracjonalizm od motywów.

c) Pocucie "wolności woli."

d) "Kamienie" praw moralnych.

2. Argumenty przeciw "wolności woli":

a) Zależność od motywów.

b) Zależność od "przebiegłej prawidłowości stawiania się."

II. Kłamstwo przez autora obu stanowisk za niezgodności.

III. Zaprzeczanie Kanta, jako przykład rozwiązania trudności, nasuwającego się przy ustaleniu poglądu na powyższych stanowisk przez "zakwestionowanie stanowiska nadającego się."

1. Zasadnicze punkty zaprzeczania

Kanta: a) Cytowita, jako metoda empiryczna, nie jest wolny.

b) Cytowita, jako metoda sama w sobie, w otoczeniu porządkowej, jest wolny.

Seminarjum Filozoficzne.
Kronika

Zebrańia z dnia 18. X. 1937. roku.

Obecni: Ledlmg lady obecności.

Treść rozważań: Analiza postrawoych pojęć, związanych z zagadnieniem wolności woli.

Ton rozważań:

I. Analiza czynu.

- 1. Właściwości czynu:
 - a) motywy
 - b) postawienie
 - c) ruchy ciała

2. Definicja czynu. Czyn jest to zjawisko psychofizyczne, złożone z postawienia i warunkowanego przez nie ruchu ciała.

II. Analiza "wolności czynu."

- 1. Rozróżnienie frejowej "wolności czynu."

a) Wolność psychologiczna czyli możliwość działania według własnych postanowień.

b) Wolność moralna czyli niezależność postanowienia od motywów natury uczuciowej.

c) Wolność w sensie metafizycznym, poprzez którą rozumujemy niezależność postępowania od wszelkich ogólnych motywów.

III. Analiza „poczynałości czynu”

1. Rozróżnienie dwóch znaczeń odnośnie do tej kwestji:

a) Determinizm, według którego jedynym warunkiem „poczynałości czynu” jest świadomość podmiotu działania.

b) Indeterminizm, stawiający jako warunek „poczynałości czynu” wolność w sensie metafizycznym.

310

Seminarium filozoficzne.
Kronika.

zebrania z dnia 4. X. 1937 roku.

Obecni: według listy obecności.

Przedmiot rozważań: Uwagi wstępne.

Tok rozważań:

- 1) Cel ćwiczeń seminaryjnych: przygotowanie do samodzielnej pracy naukowej z zakresu nauk filozoficznych.
- 2) Obowiązki uczestników seminarium filozoficznego:
 - a) Regularna obecność na zebraniach seminaryjnych.
 - b) Przechowanie interpretowanych rozpraw i sprawozdania z przebiegów zebrań seminaryjnych.
 - c) Napisanie referatu.
 - d) Wykonanie pracy seminaryjnej.
- 3) Formy pracy naukowej poza ćwiczeniami seminaryjnymi:
 - a) Wygotowanie referatów i dyskusje na zebraniach Kółca Filozoficznego.
 - b) Przygotowywanie materiału do polskiego słownika filozoficznego.

Seminarium
filosoficum.

Rok akad.

1938/39.

Kronika

Zelvaie dñis 12. VI. 1939.

Obeui wg. listy obeuoi

Zakoniuous omuuiuuu zagaduui
 zwisranych z zagaduuiuuu kauuug'onolinuu
 i relatywizmu, wysunilyszy pna J. Dambolaz
 W zwisrku zym pautonuuu pmyuuy dñsli
 ktoruuu ~~includyfiluzji~~ sã miuudy oã kuuuulu
 i falyuuu rounie jalu miuuy uiuuu raluuuu.
 O'nybone kuuuulu dcyduje to, jaluie
 pmyuulimyy kuykuiuuu p'auuuy -
 A tu moiuuy stau na stauuuiuuu.
 sceptyka, relatywisty, kuuuuy (kuykuyuuu)
 pragmatysty, neoprytywisty i zwolkuuuu
 ekonomii mpykuu

Na rakuuiuuu pautonuuu rok uouuuuuuu
 autouu i kuuuuluuuu do jaluu dñsliuu

Seznamium Filozoficum

Kronika

Zebrouie i dnu 5. II. 39.

W d.c. omamialisimuy wyprawo Symbolicj

.. Relatywizm a konwergencyonalizm a mianowicie pro-
 duktewistwo obu licimulidow : oba trykylony was-
 taci disimulaciiu jako kryterium prawdy-
 W zwiastku z euyngymem poraneno sprawo
 euyngymu genetycznego i epistemologicznego
 i przedstawiceli tych licimulidow : Koch, Hume.
 Descartes.

Oba licimulidow i relatywizm i konwergencyonalizm
 podwazajq wartosci euyngymu ale pierwszy
 twierdzi, ze disimulaciiu jest zmiennu
 i subiektywnu, a drugi : samo disimulaciiu
 nie wystarcza do sformulowania twierdzenia,
 trzeba przyjsc pewnu konwencji-

W związku z tym twierdzenie wybrana się
 z ogólniejszym absolutem: metafizyczny pomie-
 wali go poza światem empirycznym, dla deistów
 był to Bóg; Dla Spinozy absolutem jest
 substancja, a cała rzeczywistość to tylko modus
 tej substancji. Dla Hegla duch absolutny,
 stawiamy się -

Oznacznym jest dwa znaczenia relaty-
 wizmu: I) zdaniem jest względny

II) Wszystko co poznajemy jest względne
 w stosunku do czegoś innego

W związku z relatywizmem w II) znaczeniu
 przytoczono Einsteina oraz omówienie twierdzeń
 „relatywności odniesienia” i wiąże się z tym
 twierdzeniem paradygmatu psychofizycznego -

Seminarium Filozoficzne:

Kronika

2 dn. 22. V. 39. Obecni wg. listy obecności.

Prelekcją omawianą była wyprawa

Dzmbskiej „Religijom a konwencyonalizm”

Omówiono:

- 1) Różnice między oba stanowiskami
- 2) W jaki sposób konwencyonalizm może przyczynić się do unicestwienia religii.
- 3) Hłód się bene utwierdzeniu tych dwóch różnych stanowisk.

Seminarium Filozoficzne

Kronika

Zebrań i dni 15. V. 39.

Obecnych 11 osób wg. listy obecności.

Tajno omawiać sprawę „Symbolic
p.t. „Konwencjonalizm a relatywizm”

Autorów: 1) Kwiecha Jacek uświadomił
konwencjonalizm i relatywizm 2) spróbujmy udowodnić:
że to jest możliwe 3) postara się udowodnić,
że konwencjonalizm może dostarczyć pewnych
argumentów do przeciwników relatywizmu.

Rozwinięciem przy tym dwa rodzaje relaty-
wizmu: epistemologiczny i etyczny.

W związku z interpretowaniem przez autorów
normatywnych teor relatywizmu epistemologicznego
zobowiązany sobie sprawę z pewnych przesłanek
Tajny omawiać konwencjonalizm jako
hermeneutyczny do rozumienia problemu

325

rozkrywalusi pewnych zek naukowych -
Maliy zdat' sobie sprawoz, ze jedyk,
zo z jedynej strony stowo, a z drugiej
strony peweni jedy. Rownowazni zce
myrai mogz miec rozny jedy -

Seminarium Filozoficzne

Kronika

Zebrauni i chwila 8. V. 1939

Obecni 8 osób wg. listy obecności.

Prelekcją tematu była referencja
omawiająca rozdział IV rozprawy Dombalskiej
i „Zaloznicznis”. Zebrano też w skrócie całość
tejże rozprawy dotyczącej rozdziału irracjonalizmu,
kwertęgi uprawnień jego w nauce i istnienia,
pomimo walen uprawnień -

W związku z tym poruszone nast. kwestie:

- 1) Dowody istnienia Boga
- 2) Poglądy vitalistyczne a mechaniczne
- 3) Dogmatyzm i sceptycyzm

Seminarium Filozoficzne

Kronika

Zebrań i du. 1. V - 39 r.

Obecni wg. listy obecności osób 6.

Rozważano w d.c. wach. IV rozprawę Dąbrowskiej pt., "Irracjonalizm a pomiar naukowy" - Dokładnie czytaliśmy, wraz z autorką, rozważać zagadnienie: "Teoria kwantów a irracjonalizm," a ściślej mówiąc, pierwsze stwierdzenia tej teorii.

Ostatnio autorka przedstawiła nam w jałm sposób teoria Heisenberga dotycząca niemożliwości wyznaczenia stanu początkowego układu mikrofizycznego z wyjątkiem pewnego kwantów indeterminizmu metafizycznego i wykazując, że wnikliwi do których dochodzą, są fałszywe, gdyż opierają się na fałszywych przesłankach.

333

Seminarium Filozoficzne Kronika

Lebvaui 2 dnia 24. IV. 39

Opracowanie dr. IV w celu wypracowania
Trylogii Dąbrowskiej pt. „Irracjonalizm a po-
znanie przyrody-

Postawiono pytanie drożym pytaniem
do nauki i no pytanie ile powstaje
tezy spirytualistyczne i metafizyczne
koncepcje (James, Sommersfeld.)

Katalizacja polemizuje z nimi, wykazuje,
że otosowanie teorii ondulacyjnej i korpusku-
larnej nie przewidziano za rachytem, a już
najmniej za metafizycznym dualizmem -

Jeżeli ktoś twierdzi, że up. elektryczny jest falowy
i aspektowo zjawiskiem, to popada jedynie
w sprzeczność, a po drugiej stronie elektryczny w sa-
mych zjawiskach jest czymś prostym, więc
nie można mówić o zjawiskach.

Seminarium Filozoficzne

Kronika

Lębrowie 7 dnia 13. III. 39 r.

Obecni wg. listy obecności-

Temat porwania-

W dalnym ciągu interpretowano rozdział IV
w pracy Dąbolskiej „Irracjonalizm, a powstanie
myślici” miałowicie § 5^a

Chodzi o przejście od tej fizycznej do me-
tafizycznej, w szczególności do spirytualizmu.

Spirytualizm powstaje przez pewną interpretację
myślici fizycznej, inna niż interpretacja
fizyczna.

Autorem polistki jestai myślici materia-
listów XVIII i XIX wieku.

Seminarium Filozoficzne

Kronika

Zebraanie z dnia 6. III. 39.

Obecni wg listy obecności.

Omarialisiny d.e. rozprawy Dombeliej rozdr. IV
" Irracjonalizm a poznanie przyrody "

§ 4. Modele. Mechanizmy ilustrujące -
Wartosci i braki modeli. Granice, w których
mogą być stosowane

§ 5. Przykład tezy irracjonalnej zaprezentowy
od Jausa. - Ogólne omówienie myślenia w opo-
irracjonalizmu do nauki - Typowe tezy irracjo-
nalne - zilustrowanie jednego przykładu.

Z § 5 omówiliśmy zagadnienie dotyczące myślenia
długie którym irracjonalizm w naukach
nie jest w nauce.

348

Seminarium Filozoficzne

Kronika

Zebrań z dnia 27. II. 39.

Obecni w.
listy obecne

Predmiotem rozważenia był d. c. rozdział IV.
p. 1. „Irracjonalizm a poznanie przyrody” (Dąmbski).

Tęza autorki: Analogia jest metodą rozumowa-
waniem irracjonalnego.

- 1) Rola kompletności analogii
- 2) „systematyczna „
- 3) Rodzaje analogii
- 4) Granice uprawniania analogii

Odniesienie: reinterpretowanie pryncypium trój-
przynęty oraz stanowisko Macha dotyczące
pośredniego opisu faktów.

Seminarium Filozoficzne

Kronika

Zebrań z dnia 6. II. 39r.

Obecni wg. listy obecności

Przedmiotem rozważań był II. rozdział rozprawy

Dzembskiej p.t. „Irracjonalizm a porządek przyrody”

§ 1. I. Pomimo nieprawidłowości SG w nauce uścisnęły

irrationalizm - Jako przyrodę tego stanu mogą

pochyli: a) moment psychologiczny - omówienie
tego, co mamy wyjaśnić psychologicznieb) moment społeczny - zależności nauki
od środowiska pod względem genezy i
nie zaś epistemologicznej

II W d.c. wra. aut. rozważań: omówienie

dwa rodzaje irrationalizmu:

wewnętrzny - ma źródło w niedostatkach nauki

zewewnętrzny -

Irracjonalizm nauki pro za nauki,

jest dla niej objęty

§1.
 Autorem teorii) rozkładu uwagi historycznej
 o dywizjach naukowych 18. wieku do uznania
 irracjonalizmu z dziedzin nauki

§2. Drogi jądrowi problem irracjonalizmu
 do nauki: 1) Tworzenie irracjonalnych teorii
 i hipotez 2) Wyszukiwanie i test naukowych
 porażających wniosków 3) Podążanie do
 sądów o wartości w umiarkowaniu lub odrzuceniu
 tej sprzecznej.

Odnies. twórcy: hamujący wpływ uznania
 irracjonalnych na badacza

§ Kwestia oceny w nauce - hipotez,
 zły i jedynostanowy pogląd autorki.

Seminarium Filozoficzne

Kronika

Leczenie z dn. 30.1.39

W związku z zagadnieniem postawionym przez Dęmbolską: „Czy irracjonalizm jest uprawiany w nauce?” i wynikałszy stąd kwestię zdania irracjonalnych jej istnieć są hipotezy i fikcje postawione argumenty jakie autorów wyraża praca irracjonalności hipotez i metody ^{skonstruowania} (rostrzygnięcia).

Omówiono zagadnienie fikcji w nauce są one

- 1) zdaniem Sądzińskiego 2) „P jak gęsty Q”
- 3) Dżaw. L. nawiązywać się w przybliżeniu jest, jeśli należy prawić. Hipotezy robocze - jako hipotezy skalkulowane nie mogą należeć do zdania irracjonalnych, jak również fikcje w nauce 2) i 3).

Po lekcjach nastąpiło ustalenie dyspozycji następnego, IV. wykładu „Irracjonalizm a porządek przyrody.”

Seminarium Filozoficzne

Kronika

Zebranie z dnia 23.1.39.

Obecni wg. listy obecności -

W d.c. omawiano rozdział „Czy irracjonalizm jest uprawiony w nauce.” Po rozpatrzeniu kwestji uprawienia zdań niewystannie ograniczonych i bezskutecznej negatywniej, autorstwa przedkłada do kwestji zdań zasadniczo niewystnnygaluycel - i w związku z nimi zastanawiamy się jako jest rola hipotez w nauce - getyfice wdrażanie z niewystnnygaluycel -

W polemizowaniu kryterium wystygaluycel przedstawia stanowisko Delema i pogląd „operacyjny”

Seminarium Filozoficzne

Kronika

Zebranie z dnia 16. I. 39

- I W związku z przygotowaniami podanymi przez Dyrektora p. Profesora podał pewne wyjaśnienia dotyczące
- a) poglądów, które mówi o ~~z~~ energii niezmierniej z materią (Plotyn, Leibniz)
 - b) klarownej teorii mechaniki do XIX. wieku
 - c) teorii korpuskularnej, energetycznej i kwantów.
- II Omówiono wypadek, kiedy dwie ^{niezgodne} teorie Humana z dwiema dziedzinami zjawisk - i w związku z tym p. Prof. wytknął co należy rozumieć przez wywarzenie: dwie teorie niezgodne są uprawnione w nauce, jeśli są na siebie przekładane. znaczy to, że dachy są zawsze wywarzone symbolicznie tymi samymi uwarunkowaniami.
- III Pan Prof. wyjaśnił jaki związek z omawianymi zagadnieniami ma teoria uogólnionej Einsteina.

Seminarium Filozoficzne

Kronika

Zebrań z dnia 9.1.39r.

Obecni wg. listy obecności.

Przedmiotem rozważań był problem uprawnienia irracjonalizmu w nauce. Dąbrowski sprowadził go do dwóch pytań: 1) Czy uprawnienie jest odwoływane do irrac. twierdzeń w uszczelnianiu tej nauki i odp. precyzyjnie

- 2) Czy uprawnienie to w nauce zdaniem logicznie irracjonalne:
 - a) zdaniem wewnętrznie spójnym
 - b) " zasadniczo niemożliwym.

Najbliższy jest warunkowo punktowi a).

Ponieważ autor nie poparł swojej tezy, że zdaniem wewnętrznie spójnym to nieuprawnienie (i to musi być nie przemawiające fakt istnienia w nauce teorii nierozstrzygniętych, podjęła kilka pytań z dziedzin fizyki jak:

Teorie imitat. Fresnela i Neumana

Teorie dotyczące prądu elektrostatyki

Teorie " budowy atomu : korpuskularna i undulacyjna - wymagające dla zrozumienia pewnego przygotowania - p. Profesor w zarysie skharakteryzował i wyjaśnił pomysł zagadnienia -

Istotnie dwa teorii sprzecznych ("niegodnych" jak mowi Dgombsha) jest pojęciem dla nauki, ale o tyle tylko, o ile nie szuka się w nich istoty rzeczy. Jest to t.w. konwencjonalizm naukowy -

Pierwszy raz miał mi referować, tylko kolejno cyfaliczmy, a p. Profesor wyjaśniał. Prosił by należą do wyjątkowo trudnych gębi autorów dla wyjaśnienia twierdzeń. Ten paragraf jest niejasny dla nas myślicielami -

Seminarjum Filozoficzne

Kronika

Styczeń x czerwiec 12. XII. 38 r.

Rozważania dotyczące poglądów Dżamblija
na irracjonalizm metafizyczny i psychologiczny.
W stosunku do pierwszego autorstwa myślenia
jedno z wielu znaczeń: Cała wiedza jest
irracjonalna - a należałoby poświęcić nieco
uwagi temu stanowisku, jakie zajmują filo-
zofowie irracjonalni - np. Aureliusz, który
twierdzi, że tylko część wiedzy jest irracjo-
nalna: wiedza o Bogu.

Uprzedzenia przez przypominanie rozumie-
niem przez autorów literatury: hebrajski-
izm, Bergsonizm, agnostycyzm oraz
nawiązania: Poincaré, Basilides, Wittgenstein.

Seminarium Filozoficzne

Kronika

Zebrań 7 dni 5. XII. 38 r.

Obecni według listy obecności.

Treść i tok rozważań.

Opracowano materiał dotyczący irracjonalizmu epistemologicznego z wypracowy J. Dąbalskiej. Autorów zastawiamy są pod zagadnieniem prawdziwości zdań empirycznych: są one hipotetyczne. Mamy pewne wpływy sceptycyzmu: jaku jest kryterium prawdy?

Ustawiamy są wpływy uznające pewną zgodność z rzeczywistością.

Następnie rozpatryje Dąbalska analogię między etnocentryzmem myślenia a ontologią i odczuwa ją.

W końcu powrócono w krótkim czasie treści całego materiału.

Seminarium Filozoficzne

Kronika

Obecni - wg. listy obecności

Rozważania dotyczące rozdz. B „Irrajonalizm epistemologiczny” Tryclony Dombitnij. c.d.

I Pierwszą częścią poświęcającą omówienie zagadnienia: czy istnieje stanowisko filozofii Dinitcew i czy zgadza się z stanowiskiem rajonalistów.

II Przekształtowanie drugą definicję irrajonalizmu, doprecyzowanie imię społeczny manifestacji twierdzeń Kijterium odwołanie (ocena) z daną irrajonalności i rajonalnych między autorów w zakresie. Jaka jest między poznawaniem a wyrażaniem. Poznanie rajonalne jest wyrażalne, bowiem - uświadamianie i intelektualizowanie kształtowanie Poznanie irrajonalne nie do się wyrażać i scharakteryzować.

376

Seminarium Filozoficzne

Kronika

Zebranie z dn. 21. XI 38

Obecni wg listy obecności

N d.c. omawiano „Irracjonalizm epistemologiczny”
ruch. B z pracy Dymbskiej „Irracjonalizm, a
problemy naukowe.”

Tok rozważań:

- 1) Rozmowa o ujęciu irracjonalizmu epistemologicznego
ze względu na odmienną pojęcie co do
genetyki i istoty poznania.
- 2) Irracjonalizm w stosunku do racjonalizmu
Różne rozbieżności racjonalizmu
W związku ze stanowiskiem irracjonalizmu
w naukach przyrodniczych zostawiamy ty
i precyzuje w ramach teoretycznych
terminu „rozumienie”.

Seminarium Filozoficzne U.S.P.

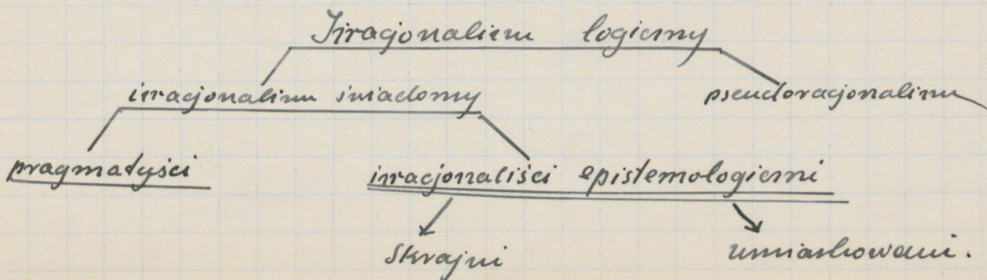
Kronika

Zebraanie z dnia 14. XI. 38 r.

Obecni wg. listy obecnych -

Treść rozważań

1. Na początku postanowiono dotychczasowy temat rozważań, autorów dotyczący irracjonalizmu logicznego
2. Następnie omawiano irracjonalizm epistemologiczny - Wpis go autorów z irracjonalizmem logicznym - Uważaniem tych, którzy zastanawiają się nad charakterem poznawczym. Zwrócić uwagę logicznych irracjonalistów - nas. autorka irracjonalistami logicznymi epistemologicznymi. W pewnym schemacie przedstawić to by tak:

W roku ruskim polskie oznaczenie
filozofii wspomnianych przez Dymalski:
Janus'a, Schroedingera i Wortmana.

Seminarium Filozoficzne

Kronika

Zebraanie z dnia 7. XI. 38r.

Obecni wg listy obecności.

Treść wykładu -

W poszukiwaniu najodpowiedniejszej definicji dla irracjonalizmu logicznego podjęł Dumble, definiując myślenie, przez symboli logiczne.

W tym celu wprowadził pewną ilość doświadczeń, które zostały wyjaśnione.

Sto:

- 1) Prawa i następstwo 2) dyrektywa ochywanca
- 3) Zdania auologiczne i syntetyczne
- 4) Pusta klasa zdani 5) Zdania raune prawdziwe
- 6) Żanżg zdani L.

Na ile omówionych wykładów autora dochoćli do wniosku: a) Ohymanos definijsz mi odloje unyptlicz puygodhan zdani irracjonalnyca b) Takie postanowienie zagadnienia

383

zmusza do zrelatywizowania w stosunku
do osoby, lub czasu

Ostatecznie: zdania irracjonalnie logicznie wru-
niczy w macierzy:

Stwierzenie: wymyśli zdania tego rodzaju
i wzręgu: tylko zdania opatrzne z właściwym
aspektem.

Kronika

Zebraanie z dnia 24. X. 38

Obecni wg. listy obecności.

Treść rozważań: Pierwszy rozdział z wypracowy
Tysłowskiej Dąbolskiej pt. „Iracjonalizm a poznanie
naukowe”.

Autorka podaje cztery różne twierdzenia
o irracjonalizmie: logiczny jako pewna odmiana
twierdzeń; epistemologiczny jako błąd
w teorii poznania; metafizyczny - stanowisko
w metafizyce; psychologiczny - postawa psychicznego
człowieka.

Strony metafizycznej zagadnienia dotyczą
kwestia języka, w jakim twierdzeniu jest wyrażone.

Rozważaamy języki: sformalizowane i potoczne

Dalej aut. podaje trzy definicje
irracjonalizmu logicznego.

I. Takie twierdzenie jest irracjonalne,

Moje powaga za was sprzecznosci.

- II Dawa zdaniu jest irracjonalne w sensie logicznym wtedy i tylko wtedy gdy jest niemozliwe: logicznie, empirycznie, matematycznie
- III Zdaniu jest irracjonalne wtedy i tylko wtedy gdy jest bledzi niemozliwe logicznie, bledzi matematycznie

W d.c. autoras zastosowuje aparat poznawczy Carnapa - j.t. przedstawiciel skody uniwersalnej - zajmuje sie kwestiami metafizycznymi i semantycznymi.

Seminarium Filozoficzne

Historia

Leczenie z dnia 17. X. 38r.

Obecni: wg. listy obecności.

I Część informacyjna: Pan Prof omówił cele i obowiązki uczestników sem. Filoz.

II Analiza wstępu wyprawy Fryderyka Hegla pt. „Irracjonalizm a postać nauki”

1. W rozwoju myśli ludzkiej walczą racjonalizm z irracjonalizmem - Jest to proces dawny i ciągły.
2. Nauka, chociaż wyrasta na tle wiencji irracjonalnych ale jest dziełem logiki i determinacja - Nauka właśnie eliminuje irracjonalizm.
3. Momenty umacniającej wartości pierwiastka irracjonalnego w nauce:

a) Odkrycie naukowe prowadzi do irracjonal.

Tak - ale co innego pragnie, a co innego uszczelnia.

b) Nauka zubożała po odnięciu pierwiastka irracjonal.

Nie - W nauce irracjonal. jest uziarnem, bo prowadzi do problemów nemożliwych.

388
c) Termin „irracjonalizm” jest niejasny, a w-
tym momencie co z nim należy odnieść.

4. Postawieniu zagadnienia-

- a) zanalizować znaczenie terminu „irracjonalizm”
- b) czy jest uprawiany w nauce?
- c) jeśli jest faktyczny udział cywilizacji irracjonalnych w nauce